

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 183 (5903) 5 oktyabr 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Strateji tərəfdaşlığa əsaslanan Azərbaycan- Rusiya münasibətləri dinamik inkişafda

Prezident İlham Əliyevin hücum diplomatiyası: "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi"

4

YAP Yevlax şəhər təşkilatının ərazi ilk partiya təşkilatları sədrlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib

6

"Bu beynəlxalq auditoriyaya hesablanmış nidadır"

6

Bu, Ermənistanla və bütün dünyaya ünvanlanan bəyanatdır

5 oktyabr 2019-cu il

Strateji tərəfdaşlığa əsaslanan Azərbaycan-Rusiya münasibətləri dinamik inkişafda

Prezident İlham Əliyevin hücum diplomatiyası: "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi"

Məlum olduğu kimi, sentyabrın 1-də Prezident İlham Əliyev Rusiya Federasiyasına rəsmi səfər edib. Səfər çərçivəsində dövlətimizin başçısının Rusiya prezidenti ilə görüşü olub. Görüşdə dövlət başçıları qeyd ediblər ki, Azərbaycan-Rusiya münasibətləri strateji tərəfdaşlıq müstəvisində uğurla inkişaf edir. Ölkələrimiz arasında etibarlı və mehriban dostluq, qonşuluq münasibətləri mövcuddur. Bu, əlaqələrimizin hərtərəfli inkişafına münbit şərait yaradır.

Azərbaycanın xarici siyasət kursunda yaxın qonşumuz, ölkəmizin bir neçə əsrlik tarixlə bağlı olduğu Rusiya Federasiyası ilə münasibətlər xüsusi yer tutur. Ən yeni tarixə qısa ekskurs edərək, xatırladaq ki, sovetlər birliyi dönməndə də Rusiya ilə Azərbaycanın münasibətləri bütün sahələrdə ən yüksək səviyyədə qurulmuşdur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiyaya rəsmi səfərləri və səfər zamanı imzalanan sənədlər, verilən bəyanatlar iki ölkə, iki dövlət başçısı arasında mövcud olan səmimi münasibətlərin, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əlaqələrinin əyani nümunəsidir. Bu, Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin yüksələn xəttə inkişaf etməsinin növbəti təzahürüdür.

sahədə müsbət dinamikanı da qeyd etmək istərdim. Əmtəə dövriyyəsi artır - keçən il də, bu il də. Bizdə olan məlumata görə, avqust ayına qədər artım 20 faizdən çox olub. Sizinlə bizim təsdiq etdiyimiz "Yol xəritələri"nin reallaşdırılması da, əlbəttə, daha sıx qarşılıqlı fəaliyyətə, bütün sahələrdə inteqrasiyaya və əməkdaşlığa gətirib çıxaracaq.

Bizim üçün Rusiya ən mühüm tərəfdaş, dost və mehriban qonşudur. Biz bu münasibətləri çox qiymətləndiririk. Əminəm ki, bugünkü diskussiya, əlaqələrimizin gələcək inkişafına yaxşı töhfə olacaq".

"Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Soçidəki "Valday" forumunda çıxışı zamanı Dağlıq Qarabağ münasibətlərinə toxunub: "Mən Ermənistan baş nazirinin, təəccüb doğuran "Qarabağ-Ermənistanın bir hissəsidir və nöqtə" bəyanatına toxunmaq istərdim. Birincisi, bu, yumşaq desək, yalandır. Qarabağ aralıq-dəyişməz bütün dünyada Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanınmışdır. Ermənistanın özü bu qanunsuz qurumu tanımır. Qarabağ əsl Azərbaycan torpağıdır. Beləliklə, Qarabağ-bu Azərbaycandır və nida işarəsi".

Azərbaycan Prezidenti onu da qeyd edib ki, Rusiya "Valday" forumu çərçivəsində Ermənistan tərəfinin Dağlıq Qarabağın Ermənistanı aid olması ilə bağlı bəyanatlarına müvafiq reaksiya verib.

Həmçinin, Prezident İlham Əliyev Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın münasibətlərinin həllinin Dağlıq Qarabağdakı qondarma xalqın mənafehləri nəzərə alınmaqla, məqbul olması barədə açıqlamasına da toxunub: "Ermənistanın baş naziri tez-tez deyir ki, münasibətlərin həlli Azərbaycan xalqı, Ermənistan xalqı və Dağlıq Qarabağ xalqı üçün məqbul olmalıdır. Deməliyəm ki, Dağlıq Qarabağ xalqı anlayışı mövcud deyil. Münasibətdən əvvəl Azərbaycan və erməni əhalisindən ibarət olan bərabər hüquqlara malik Dağlıq Qarabağ əhalisi var".

"Azərbaycan üçün hansı həllin məqbul olmasına gəlincə, bu, bütün dünya tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünün bərpası, qaçqın və məcburi köçkünlərin öz torpaqlarına, o cümlədən, Dağlıq Qarabağa qaytarılmasından ibarətdir. Bu, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə və Helsinki Yekun Aktına uyğundur" deyərək Azərbaycan dövlət başçısı qeyd edib.

Azərbaycan Prezidentinin bu möhür və nidası "yatıb-oyandığını" hələ də dərk etməyən və hansı oyuna düşdüyünü tam anlamayan küçə "demokratı" Paşinyan bundan sonra da anlamayacaq. Və Azərbaycanın dövlət başçısının erməni "nöqtə"sine nida ilə cavabı bu məsələdə son sözün kime aid olduğuna da açıq işarədir. Və nida həm də xəbərdarlıq, həyəcan ifadə edir. Bununla bildirilir ki, bütün dünya bilir ki, danışıqlar erməni tərəfinin təxribatçı mövqeyi səbəbindən dayandırılıb. Ancaq hələ də aprel zərbəsinin ağrısı ilə yaşayan Ermənistan və erməni xalqı bu reallığı anlamır. Anlamır ki, bu, Azərbaycanın haqlı mövqeyidir, Qarabağ məsələsinə də nöqtəni də, nidanı da Azərbaycan dövləti qoyacaq!

"Bizim üçün Rusiya ən mühüm tərəfdaşdır"

Oktyabrın 3-də Soçidə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşü zamanı bildirib ki, Rusiya Azərbaycan üçün ən mühüm tərəf-

daşdır: "Valday diskussiya klubunun işində iştirak etmək mənim üçün böyük şərəfdir. Bu klub bu gün müasir dünya nizamının global aktual məsələlərinin müzakirəsi üçün çox mühüm beynəlxalq məkandır. Əlbəttə ki, bu görüşə görə təşəkkür edirəm".

Ölkə başçısı çıxışında qeyd edib: "Sizin qeyd etdiyiniz kimi, biz müəyyən müd-

dətdə, daha dəqiq desəm, dörd aydır ki, görüşməmişik. Bizim əlaqələrin intensivliyini nəzərə alsaq, bu, yetərinə böyük müddətdir. Keçən il biz dörd dəfə görüşmüşük. Bu görüşlər çox müsbət rol oynayır, strateji tərəfdaşların münasibətləri kimi səciyyələndirdiyimiz əlaqələrimizin inkişafına yaxşı təkan verir. Ticari-iqtisadi

A.SƏMƏDOVA

Heydər Əliyev və xalq birliyinin sarsılmazlıq zəfəri

Dövlətçilik missiyasının unudulmaz tarixi

1994-cü il... Müstəqilliyini yenidən bərpa etmiş respublikada həyat öz axarına düşürdü. Azərbaycanın beynəlxalq aləmə inteqrasiyası, əlaqələrinin genişləndirilməsi həm xarici, həm də daxili düşmənlərimizi ciddi təşvişə salmışdı. Xalqın təkidi ilə ölkə rəhbərliyinə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyevin baş alıb gedən xaosa, anarxiyaya, özbaşınalıqğa son qoyması, qeyri-qanuni silahlı qruplaşmaları ləğv etməsi, ciddi nizam-intizam və qayda-qanun yaratması istiqamətində atdığı qətiyyətli addımlar anti-Azərbaycan qüvvələrdə narahatlıq yaratmışdı. Ona görə də, minbir fitnə-fəsadla hakimiyyəti ələ keçirməyə çalışırdılar.

Ulu Öndər çox yaxşı bilirdi ki, BVF, Dünya Bankı və digər qurumlar fəal hərbi əməliyyatlar gedən ölkələrə investisiya yatırırlar. Bundan əlavə, iri şirkətlər də münaqişəli ölkələrə sərmayə qoymurlar. Ona görə də, ilk növbədə, Ermənistanla atəşkəs barədə saziş imzalandı. Cəbhə xəttində aktiv hərbi əməliyyatlar həmin gündən dayandırıldı. Bu da ölkəmizdə ordu quruculuğunda, beynəlxalq aləmə inteqrasiyada, xarici şirkətlərin sərmayə gətirməsində böyük rol oynadı. Məhz bundan sonra dünyanın iri şirkətlərinin Azərbaycana cəlb olunması istiqamətində qətiyyətli addımlar atıldı. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması da bundan sonra reallaşdı.

Heydər Əliyevin strategiyası bir çox dairələri qorxuya salmışdı...

Müstəqil Azərbaycanın iqtisadiyyatının möhkəmləndirilməsində və beynəlxalq aləmdə əlaqələrinin genişləndirilməsində müstəsna rol oynayan "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından sonra antimitill qüvvələrin yuxusu sanki ərşə çəkilmişdi. Həmin tarixi müqavilədən

sonra dünya dövlətlərinin və xüsusən, global şəbəkəyə malik olan neft şirkətlərinin ölkəmizə olan marağı gündən-günə artırdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin başladığı genişmiqyaslı neft strategiyası və digər tədbirlərin xalq tərəfindən rəğbətə qarşılınması, Onun ətrafında getdikcə sıx birləşməsi hakimiyyət hərislərini qorxuya salmışdı.

Azərbaycanda başlanmış uğurlu işlər xarici aləmdəki tərəfdarlarımızda, inam və sevinc yaratdığı kimi, respublikamızın inkişafını istəməyən daxili və xarici qüvvələrdə qışqanclıq oyadırdı. Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı olan daxili və xarici qüvvələr, müxtəlif ambisiyalı siyasi və hərbi qruplaşmalar mövqeyin itirilməsi, dövlətdə və ölkədə nizam-intizam yaradılması ilə barışmaq istəmirdilər. Onlar müxtəlif xarici dövlətlərin təsiri və köməyi ilə qanuni hökuməti devirməyə, ölkədə hakimiyyətsizlik mühiti, vətəndaş qarşudürməsi yaratmağa dəfələrlə cəhdlər göstərmiş, müxtəlif dövlət və hökumət rəhbərlərinə qarşı sui-qəsdlər təşkil edirdilər. Hakimiyyəti ələ keçirmək iddiasında olan o vaxt baş nazir Sürət Hüseynov iqtidara qarşı "müxalifət"ə keçmişdi. Bunu xatırladan Ulu Öndər Heydər Əliyev də "Baş nazir Prezidentə müxalif olmaq yaramaz" - demişdi. Ancaq hakimiyyəti ələ keçirmək hərisliyi antimitill qüvvələri rahat buraxmırdı.

Özünün dediyi kimi, həmişə çətin məqamlarda xalqa arxalanan Ulu Öndər Heydər Əliyev oktyabrın 4-də tarixi bəyanat səsləndirdi!

Özünün dediyi kimi, həmişə çətin məqamlarda xalqa arxalanan Ulu Öndər Heydər Əliyev oktyabrın 4-də tarixi bəyanat səsləndirdi!

1994-cü ilin oktyabr hadisələri Afiyeddin Cəlilov və Şəmsi Rəhimovu qətlə yetirənlərin həbsindən sonra başlandı. O vaxt Xətai rayonunda prokuror işləyən Mahir Cavadov cinayətin üstünün açılmasından ehtiyat edərək, 1994-cü il oktyabrın 2-də bir dəstə silahlı adamla Baş Prokurorluğunun binasını tutdu və baş prokuror Əli Ömərövdən tələb etdi ki, saxlanılanlar buraxılsın. Güc strukturlarının bölmələri bu dəstəni Baş Prokurorluğun binasında mühasirəyə aldılar. Məsələ siyasi böhran şəklini alır və vəziyyət getdikcə ağırlaşdı. Bu məsələ ilə bağlı keçirilən dövlət müşavirəsində Baş Prokurorluğun binasını zəbt etmiş dəstəni mühasirədən buraxmaq barədə

qərar qəbul olundu. Qeyri-qanuni silahlı dəstəyə rəhbərlik edən M.Cavadov həmin qruplaşmanı birbaşa "OMON"-un "8-ci kilometr"də yerləşən bazasına apardı. Bundan sonra məsələyə Rövşən Cavadov da qoşuldu. Sonra isə hakimiyyətə bir-birinin ardınca ultimatumlar göndərildi. Onlar Afiyeddin Cəlilov və Şəmsi Rəhimovu qətlə yetirənlərin dərhal azadlığa buraxılmasını tələb edirdilər.

Özünün dediyi kimi, həmişə çətin məqamlarda xalqa arxalanan Ulu Öndər Heydər Əliyev oktyabrın 4-də axşamdan xeyli keçmiş Azərbaycanın müstəqil dövlətçiliyini müdafiə etmək üçün radio və televiziya ilə xalqa birbaşa müraciət etdi. Gecədən xeyli keçməsinə baxmayaraq, Ulu Öndərin çağırışı bütün xalqı ayağa qaldırdı. Oktyabrın 4-dən 5-nə keçən gecə minlərlə insan Prezident Sarayı qarşısına toplaşdı. Bakı sakinləri ilə yanaşı, dövlətçiliyin müdafiəsinə rayonlardan da axın-axın insanlar gəlirdi. Bunu gören dövlət çevrilişi cəhdinin təşkilatçıları Prezident Sarayına hücumla cəsarət etmədilər. Ulu Öndərin həyata keçirdiyi operativ tədbirlər xəyanətkarlara qüvvələrini birləşdirmək imkanı vermədi. Gəncədəki çevriliş cəhdi baş tutmadı. Vəziyyətin dəyişdiyini gören Cavadov qardaşları dövlət başçısını müdafiə etdiklərini bildirdilər və ümumxalq mitinqində Ulu Öndərin yanında dayandılar.

Azərbaycan dövləti özünün möhkəmliyini, etibarlılığını, qanunçuluğu və vətəndaşların təhlükəsizliyini hər şeydən yüksək tutduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi!

Oktyabrın 5-də "Azadlıq" mey-

danında, təxminən, bir milyona yaxın insanın iştirakı ilə keçirilən izdihamlı mitinq xalqa Prezidentin həmrəyliyinə sarsılmazlığını bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Mitinq iştirakçıları dövlət çevrilişinə cəhdin qarşısını qətiyyətlə almış Ulu Öndər Heydər Əliyevə dəstək və etimadını bildirdi. Dövlət çevrilişi cəhdində günahkar sayılan S.Hüseynov vəzifədən azad edildi. Heydər Əliyev xalqa müraciətində dövlət çevrilişində baş nazir Sürət Hüseynovun iştirak etdiyini, hətta təşkilatçılarından biri olduğunu dedi: "Budur, Sürət Hüseynov dövlət çevrilişi edir. Mən onu tapa bilmirəm. Bilirsiniz ki, Gəncədə Sürət Hüseynova məxsus silahlı dəstələr var. Bizdə olan məlumatlara görə, o, Gəncədədir və Bakıya silahlı yürüşə başlayıb".

Sonradan Rusiyaya qaçan S.Hüseynov cəzadan yaxasını qurtara bilmədi, tutularaq respublikaya gətirildi və məhkum edildi. Onlar Heydər Əliyevin dühası, müdrikliyi qarşısında çox davam gətirə bilmədilər. Beləliklə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin qətiyyəti, müdrik daxili və xarici siyasəti, "Heydər - xalq" sarsılmaz birliyi, Azərbaycanda silah gücünə dövlət çevrilişi etmək cəhdlərini puça çıxardı.

Ulu Öndərin müdrikliyi, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qüdrəti, gücü dövlət çevrilişinə cəhdin qarşısını aldı. Bütün bunlar xalqımızın müstəqil dövlətçiliyinə inamını, müstəqillik uğrunda mübarizə əzmini və qətiyyətini bir az da möhkəmləndirdi. Azərbaycan dövləti özünün möhkəmliyini, etibarlılığını, qanunçuluğu və vətəndaşların təhlükəsizliyini hər şeydən yüksək tutduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

5 oktyabr 2019-cu il

Yeni Azərbaycan Partiyasının Yevlax rayon təşkilatının gəncləri ilə görüş keçirilib

Oktyabrın 4-də Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini - İcra katibi Əli Əhmədov Yevlax rayonunda YAP Yevlax rayon təşkilatının gənc fəalları ilə görüşüb.

Görüşdə Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri, Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü Eldar İbrahimov, Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli, YAP Yevlax rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı İlham Məmmədov, Yevlax şəhər İcra Hakimiyyətinin

cəkdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarını, eləcə də Onun layiqli davamçısı olan Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi tədbirləri layiqincə davam etdirmək potensialına malikdirlər".

Görüşdə Əli Əhmədov müstəqil Azərbaycanın keçdiyi inkişaf yolu ilə bağlı tələbə-gənclərə geniş məlumat verib, uğurlu siyasət nəticəsində ölkəmizi daha firavan gələcək gözlədiyini diqqətə çatdırıb.

YAP Sədrinin müavini söyləyib ki, bu gün Heydər Əliyev siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Əli Əhmədov Prezident İlham Əliyevin siyasəti nəticəsində Azərbaycanın ötən illər ərzində böyük inkişaf yolu keçdiyini, iqtisadiyyatın artması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi, ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə mövqeyinin gücləndirilməsi istiqamətində mü-

başçısı Qoca Səmədov iştirak edə bilər.

Yevlax rayon Mərkəzi Elektron Kitabxanada keçirilən görüşdə Baş nazirinin müavini, YAP-ın Sədr müavini - İcra katibi Əli Əh-

mədov bildirib ki, bu gün Azərbaycan hökumətinin əsas məqsədi gənc nəslin arzuladığı cəmiyyəti onlara təqdim etməkdir. Bu ümumi məqsədə nail olmaq üçün var gücümüzle çalışırıq. Bunun üçün də gənc nəslin daha yaxşı

təhsil alması və zəngin biliklərə yiyələnməsi tələb olunur. Yaxşı yaşamağın, cəmiyyətin layiqli vətəndaşı olmağın yeganə yolu zəngin, etibarlı, dərin biliklərə yiyələnməkdir.

Baş nazirinin müavini deyib ki,

son illər Azərbaycanda təhsil sahəsində böyük islahatlar həyata keçirilir: "İnanırıq ki, Azərbaycanın gələcəyi daha parlaq olacaq. Çünki bu parlaq gələcəyi yaratmağa qadir olan çox ləyaqətli gənclərimiz yetişib. Onlar gələ-

hüm addımlar atıldığını söyləyib.

Görüşdə YAP Yevlax rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı İlham Məmmədov çıxış edərək bildirib ki, müstəqilliyimizin ilk dövründə AXC-Müsavat cütüünün hakimiyyəti sərəşsəz idarə etməsi, vəziyyətdən öz mənafeləri üçün istifadə etməsi Azərbaycanı parçalanmaq və dünya xəritəsindən yox olmaq halına gətirmişdi: "AXC-Müsavat cütüünü Azərbaycan gəncliyini belə öz şəxsi ambisiyaları üçün qurban verirdi. Belə bir ağır vəziyyətdə xalq ulu öndər Heydər Əliyevi təkidlə Azərbaycanı xilas etməyə çağırırdı. Ulu öndər xalqın təkidli tələbindən sonra Bakıya döndü və qarşısızalmaz bir məcraya gəlmiş qardaş qırğınının qarşısını aldı, Azərbaycanı parçalanmaqdan, yer üzündən silinməkdən, ayrı-ayrı qrupların hədəfinə çevrilməkdən xilas etdi. Ümummilli lider xalqımızın rifahı, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı üçün konseptual plan hazırladı. Bu gün həmin siyasət Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir, ölkəmiz beynəlxalq arenada söz sahibinə çevrilib, Azərbaycan həqiqətləri artıq bütün dünyada qəbul olunur". Görüşdə çıxış edən gənclər də ictimai-siyasi proseslərlə bağlı fikirlərini bildirdilər.

YAP Yevlax şəhər təşkilatının ərazi ilk partiya təşkilatları sədrlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib

Oktyabrın 4-də Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-İcra katibi Əli Əhmədovun sədrliyi ilə Yeni Azərbaycan Partiyası Yevlax şəhər təşkilatının ərazi ilk partiya təşkilatları sədrlərinin müşavirəsi keçirilib.

Müşavirədə Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri, Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü Eldar İbrahimov, YAP Yevlax şəhər təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı İlham Məmmədov, Yevlax şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı

Qoca Səmədov və başqaları iştirak ediblər.

Yevlax şəhər Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən müşavirədə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müa-

vini-İcra katibi Əli Əhmədov Prezident İlham Əliyevin siyasəti nəticəsində Azərbaycanın ötən illər ərzində böyük inkişaf yolu keçdiyini, iqtisadiyyatın artması, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsi, ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə mövqeyinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atıldığını söyləyib.

Əli Əhmədov deyib ki, Azərbaycan dövləti gücləndikcə əhəlinin rifah halının daha da yüksəldilməsi istiqamətində növbəti addımlar atılacaq. Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda da nüfuzunun davamlı olaraq artdığını deyən Əli Əhmədov ölkəmizin dünyada və regionda baş verən pro-

seslərdə fəal mövqə nümayiş etdirdiyini söyləyib.

Əli Əhmədov həmçinin bu il ölkəmizdə bələdiyyə seçkilərinin keçiriləcəyini deyib və partiyanın bu seçkilərə hazırlığı məsələləri haqqında da fikirlərini bildirib. Qeyd edib ki, bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar ölkədə siyasi canlanma müşahidə olunur. Baş nazirinin müavini Yeni Azərbaycan Partiyasının böyük resurslarının və seçki təcrübəsinin olduğunu deyərək bu seçkilərdə də uğur qazanılacağına əminliyini ifadə edib. Müşavirədə bələdiyyə seçkilərinə hazırlıq və ictimai-siyasi məsələlərlə bağlı tövsiyə və tapşırıqlar verilib

Əli Əhmədov "Yevlax rayon Mərkəzi Xəstəxanası" publik hüquqi şəxsə yaradılan şəraitlə tanış olub

uğurlarından və bu pilot layihənin əhəlinin hər bir təbəqəsi üçün əlçatan olduğunu vurğulamışdır. Xəstəxanada olan rayon sakinləri İcbari Tibbi Sığortanın əhəmiyyətindən məmnunluq bildirərək qeyd

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-İcra katibi Əli Əhmədov Yevlax şəhərinə səfəri çərçivəsində "Yevlax Rayon Mərkəzi Xəstəxanası" publik hüquqi şəxsə yaradılan şəraitlə tanış olmuşdur.

Görüşdə Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri, Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü Eldar İbrahimov, Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli, YAP Yevlax rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı İlham Məmmədov, Yevlax şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Qoca Səmədov, "Yevlax Rayon Mərkəzi Xəstəxanası" publik hüquqi şəxsin direktoru Azər İsmayılov, "Yevlax Rayon Mərkəzi Xəstəxanası" publik hüquqi şəxsin direktor müavini - Baş həkim Nureddin Əhmədov iştirak ediblər.

"Mərkəzi rayon Xəstəxanası" publik hüquqi şəxsin direktoru Azər İsmayılov qonaqlara Azərbaycanda yaradılan pilot layihə çərçivəsində görülən işlər barəsində məlumat vermiş, Azərbaycan səhiyyəsinə göstərilən diqqət və qayğıdan söz açmışdır.

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Yeni Azərbaycan

Partiyası Sədrinin müavini- İcra katibi Əli Əhmədov və qonaqlar Xəstəxananın poliklinik şöbəsi, laboratoriya və digər şöbələri ilə tanış olmuşlar. Əli Əhmədov həkim peşəsinin müqəddəsliyindən, səhiyyənin inkişafı sahəsində görülən işlərdən, İcbari Tibbi Sığortanın

etmişlər ki, məhz yeni sistemin tətbiqi insanlara tibbin imkanlarından istifadə üçün geniş imkanlar yaradıb və yaradılan bu şərait üçün Prezident İlham Əliyev cənablarına xüsusi minnətdarlıq bildirmişlər.

5 oktyabr 2019-cu il

“”Qarabağ Azərbaycanındır, nida” cümləsi işğalçı ölkənin başı üstündə ildırım kimi çaxdı”

“Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Soçidə təşkil olunan “Valday” diskussiya klubunda iştirak və çıxış etməsi olduqca maraqla qarşılandı və mühüm siyasi ismarıqlarla yadda qaldı. Hər şeydən öncə qeyd etmək lazımdır ki, “Valday” diskussiya klubu dünyanın beynəlxalq və regional kontekstdə ən aktual məsələlərin müzakirə olunduğu bir platformadır. Bu dəfəki tədbirdə dünyanın 40-a qədər ölkəsindən çoxsaylı dövlət xadimləri, ictimai nüfuzlu şəxslər və media nümayəndələri iştirak edirdilər. Belə mühüm bir platformada Azərbaycan Prezidentinin səsləndirdiyi fikirlər ölkəmiz barədə həqiqətlərin bir daha yeni rəkrusdan dünyaya çatdırılması idi”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu deyib.

Millət vəkili bildirib ki, Prezident İlham Əliyev ilk növbədə Ermənistanın baş naziri Paşinyana və onun sərəsəm bəyanatlarına əl qətiyyətli və tutarlı cavab verdi ki, bu işğalçı ölkənin başı üstündə ildırım kimi çaxdı: “Nəzərə almaq lazımdır ki, işğalçı ölkəyə məz Rusiya Federasiyasından, “Valday” diskussiya klubu kimi nüfuzlu platformanın tribunasından cavab verilməsinin özü olduqca ciddi bir icaricidir. Prezident

İlham Əliyev “Qarabağ xalqı” kimi təxribatçı ifadələrə də cavab verərək bildirərək qeyd etdi ki, bu kökündən yanlış ifadədir, Qarabağ əhalisi var və bu azərbaycalı və erməni icmasından ibarətdir. Münaqişə başlayanda bu nisbət 75-in 25 azərbaycanlıların lehinə olub. Prezident bir daha bəyan etdi ki, problem BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum qətnamələri, Helsinki yekun aktının prinsipləri və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Bu qətiyyətli mövqe bir daha Azərbaycanın qəti mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması idi”.

Rusiya Azərbaycan münasibətlərinə gəldikdə isə H.Babaoğlu qeyd edib ki, hazırkı mürəkkəb beynəlxalq münasibətlər şəraitində Rusiya-Azərbaycan münasibətləri hər iki ölkənin maraqları kontekstində mühüm əhəmiyyət kəsb edir: “Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına baş tutan işğar səfəri və Soçidə Rusiya Prezidenti Vladimir

Putinlə keçirdiyi görüşlərdə müzakirə olunan məsələlər bir daha ondan xəbər verir ki, bu münasibətlərin strateji müttəfiqlik səviyyəsində olması iki ölkənin maraqlarına tamamilə uyğundur. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan Prezidenti iki ölkə arasında münasibətlərdən danışarkən bildirdi ki, prezidentlər arasında keçirilən belə görüşlər iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin inkişafına təkan verir. Azərbaycan üçün Rusiya ən mühüm tərəfdaş, dost, mehriban qonşudur. Əlbəttə münasibətlərin belə yüksək səviyyəsi hazırda mövcud olan mürəkkəb geostrateji çağırışlar kontekstində iki dost və qonşu ölkənin təhlükəsizlik maraqları baxımından da aktualdır. Ona görə də tərəflər arasında “yol xəritəsi”nin reallaşdırılması bu münasibətlərə yeni stimül verir. Prezident İlham Əliyev “Valday” klubunun fəaliyyətini də yüksək qiymətləndirərək onu dünyanın ən mühüm məsələlərinin müzakirə olunduğu platforma kimi qiymətləndirdi. Doğrudan da qlobal çağırışlar kontekstində bu klubun fəaliyyəti dünya siyasətinə yeni rəkrusdan baxmağa imkan yaradan bəlkə də yeganə intellektual platformadır. Ona görə də bu səfər iki ölkə arasında strateji müttəfiqlik səviyyəsində qiymətləndirilən bu münasibətlərin gələcək perspektivləri baxımından da olduqca önəmlidir”.

Vüqar Rəhimzadə: Bu, Ermənistan və bütün dünyaya ünvanlanan bəyanatdır

“Bu gün Azərbaycan regionda və dünya miqyasında mehriban qonşuluq siyasəti yürüdü, bir çox ölkələrlə ikitərəfli və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığa önəm verir. Bu sırada Rusiyaya xüsusi vurğulamaq lazımdır. Uzun illərdir ki, ölkələrimiz arasındakı əlaqələr sürətlə inkişaf edərək strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib. Bu münasibətlərin formalaşmasında ölkə başçıların şəxsi təşəbbüsləri xüsusi qeyd edilməlidir”. Bu fikirləri KİV-ə açıqlamasında YAP Siyasi Şurasının üzvü, “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya işğar səfərini və burada keçirdiyi görüşləri şərh edərkən bildirib.

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, bu günlərdə Azərbaycan Prezidentinin Rusiyaya işğar səfəri, keçirdiyi görüşlər, Soçi şəhərində “Valday” Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik iclasının plenar sessiyasında iştirakı mühüm məqamlarla yadda qaldı: “Möhtərəm Prezidentimizin Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşündə qeyd edildi ki, ölkələrimiz arasında ticari-iqtisadi əlaqələr möhkəmlənir, ötən il əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2,5 milyard dollara bərabər olub. Bu və digər amillər göstərir ki, Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlığı yüksək səviyyədədir və gələcək üçün böyük perspektivlər mövcuddur. Dövlətimizin başçısının “Bizim üçün Rusiya ən mühüm tərəfdaş, dost, mehriban qonşudur” fikirləri də bu realığı bir daha təsdiq edir”.

“İki sahil” qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, cənab Prezident İlham Əliyevin Soçi şəhərində “Valday” Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik iclasının plenar sessiyasında çıxışı və mühüm mesajlar verməsi həqiqətlərimizin təbliği və ölkəmizin milli maraqlarının müdafiə edilməsi istiqamətində kifayət qədər yüksək qiymətləndirilir: “Möhtərəm Prezidentimiz bütün beynəlxalq tribunalardan hər zaman Azərbaycanın gələcək strateji hədəflərini bəyan edir, milli maraqlarımızı qətiyyətlə qoruyur. Xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı haqlı mövqeyimiz, problemin yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinin mümkün ola biləcəyi vurğulanır. Prezident İlham Əliyevin “Valday” Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik iclasının plenar sessiyasında çıxışında da əsas mövzu bu istiqamətdə olub.”

Vüqar Rəhimzadə əlavə edib ki, Azərbaycan Prezidenti sessiyada çıxışı zamanı Paşinyanın da layiqli cavabını verib: “Möhtərəm Prezidentimiz Ermənistan baş naziri Paşinyanın “Qarabağ Ermənistanın bir hissəsidir və nöqtə” bəyanatının yalan olduğunu xüsusi olaraq diqqətə çatdırıb “Qarabağ tarixi əzəli Azərbaycan torpağıdır. Beləliklə, Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi”, - deyərək cavab verib. Bu, Ermənistan və bütün dünyaya ünvanlanan bəyanatdır. Hər kəs bir daha bilməlidir ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycana məxsusdur və gec-tez bu qədim torpaqlarımız işğaldan azad olunacaq, ölkəmiz öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək”.

Qarabağ qaziləri çirkin siyasi məqsəd güdən qüvvələrə səsləndi: Bizi heç yerə sürükləməsinlər!

Dünya Binyəqədi rayonu ərazisində SOCAR əməkdaşları ilə Qarabağ qaziləri arasında baş vermiş insidentin siyasiləşdirmək istəyən qüvvələrə qarşı etiraz olaraq hadisədə iştirak edən Qarabağ qazilərinin mətbuat konfransı keçirilib.

Trend-in məlumatına görə, mətbuat konfransında Qarabağ qaziləri bu məsələdən öz siyasi məqsədləri üçün istifadə etmək istəyənlərə öz etirazlarını bildirdilər. Qarabağ qazisi Ləziz Mehdiyev qeyd edib ki, bu yolla Qarabağ qazilərini də gözənd salmaq istəyirlər: “Bizim heç bir şeydən narazılığımız yoxdur. Baş verən hadisə də adi bir münaqişədir. Bəzi qüvvələr isə bu məsələni siyasiləşdirərək öz çirkin məqsədləri üçün istifadə edirlər”.

Digər Qarabağ qazisi Dilavər Həsənov da həmin qüvvələrə öz etirazını bildirib. O qeyd edib ki, dövlət Qarabağ qazilərinə lazımı qayğı göstərir: “Biz hər zaman bu dövlətdən razı olmuşuq. Bizə dövlət hər sahədə dəstək olub. Azərbaycanda əlillər üçün hər cür şərait yaradılıb”.

Qarabağ qazisi Əhməd Sultanəhmədov da dövləti dəstəklədiklərini diqqətə çatdırıb: “Bizim hökumətimizi istəməyənlər bizim düşmənlərimizdir”.

Qarabağ qazisi Musayev Sərxan bildirib: “Biz dövlətimiz üçün canından keçən insanlarıq. Bizə dövlət tərəfindən göstərilən diqqət və qayğıni hər zaman hiss etmişik və bu gün də hiss edirik. Biz hər zaman Prezident İlham Əliyevin əsrərləyik. Qara qüvvələrə demək istəyirəm ki, bizi heç yerə sürükləməsinlər”. Digər qazilər də hadisəni siyasiləşdirən qüvvələrə etirazlarını bildirdilər və hər zaman dövlətin qazilərə diqqətini hiss etdiklərini deyiblər.

Bəhruz Quliyev: “Bu, beynəlxalq auditoriyaya hesablanmış nidadır”

“Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Valday” Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik iclasının plenar sessiyasında “Qarabağ Azərbaycanıdır və nida işarəsi” bəyanatı beynəlxalq auditoriyaya hesablanmış”. Bu fikri AZƏRTAC-a açıqlamasında “Səs” qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev bildirib.

Baş redaktor deyib ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan bir müddət əvvəl işğal olunmuş ərazilərimizdə çıxış edərkən “Qarabağ Ermənistandır və nöqtə” kimi qeyri-ciddi və daxili auditoriyaya hesablanmış populyar xarakterli fikir səsləndirib, Prezident İlham Əliyevin Soçidəki kifayət qədər sərt və layiqli bəyanatı məhz beynəlxalq auditoriyaya hesablanmış. Daxili və xarici siyasətdə iflasa uğrayan Ermənistanın hökumət başçısının daxili auditoriya üçün səsləndirdiyi uğursuz ifadə qarşısında dövlətimizin başçısının bəyanatı işğalçı ölkənin onsuz da olmayan nüfuzunun daha da aşağı düşməsinə səbəb oldu. Prezident İlham Əliyev sözügedən bəyanatını məhz Rusiyada səsləndirərək, bu realığı da siyasət adamlarının diqqətinə çatdırdı. Çünki bu gün Azərbaycanla Rusiya arasında mövcud olan və daha da inkişaf etdirilən strateji tərəfdaşlıq, yaxın qonşuluq, etibarlılıq prinsipi Paşinyan Ermənistanını bütün cəhətlərdən dalana dirəyib.

Ekspert əlavə edib ki, bütövlükdə Rusiyanın Azərbaycanla münasibətlərin daha da dərinləşməsi marağında olması faktı öncələr təşkil olunmuş sammit və görüşlərdə də sübuta yetirilib. Uzağa getməyək, ötən ilin dekabrında MDB dövlət başçıların Sankt-Peterburq sammitini xatırlaya, həmin sammitdə Nikol Paşinyana qarşı istər Rusiya, istərsə də digər ölkələr tərəfindən sərgilənən etinasızlığa, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə isə göstərilən diqqətə nəzər sala bilərik. Məhz “Valday” sammiti də bu diqqətin, tərəfdaşlığın və əməkdaşlıq marağının bariz göstəricisidir.

Daha bir məqam isə Rusiyanın Xarici İşlər naziri Sergey Lavrovun bəyanatıdır. O, bu bəyanatında Nikol Paşinyanın Qarabağdakı fikirlərini tənqid edib, bu fikirlərin danışıqlar prosesinə xələl gətirdiyini qeyd edib.

“Azərbaycan dövlətinin başçısı beynəlxalq miqyasdakı bəyanatında bir daha vurğuladı ki, işğal altındakı torpaqlarımız hər an istənilən yolla azad oluna bilər və bu, ölkəmizin, xalqımızın beynəlxalq konvensiyalara, qanunlara söykənən hüququdur. Paşinyan və ətrafı daxili auditoriyaya hesablanmış populist xarakterli səskü salmaqdan, nə qədər gec deyil Prezident İlham Əliyevin Soçidəki bəyanatından nəticə çıxarsın”, - deyərək Bəhruz Quliyev qeyd edib.

Turizmin inkişafı məqsədilə yeni layihələr həyata keçirilir

Müasir dünyada turizm hər bir ölkə üçün iqtisadiyyatın ən dinamik inkişaf edən sahələrindən biridir. Azərbaycanda da bu sahənin inkişafına ciddi diqqət göstərilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə turizmin inkişafına dair dövlət proqramlarının qəbul edilməsi bu sahənin inkişafı üçün daha ciddi əsas yaradıb. Ölkəmizdə turizmin əksər növlərinin - kənd, müalicə-sağlamlıq, ekoloji, mədəni-sosial, kommersiya, idman, dini və s. inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur. Son illərdə əldə olunmuş sürətli sosial-iqtisadi tərəqqi bu sahənin hər-tərəfli inkişafına yeni imkanlar açıb.

Azərbaycanda turizmin inkişafı sahəsində qarşıya qoyulan əsas məqsədlər kifayət qədər genişdir. Turizm ehtiyatlarının öyrənilməsi, genişləndirilməsi, turistlərin tələbatının ödənilməsi üçün zəruri xidmətlərin təşkili və müasir standartlara uyğunlaşdırılması, sanatoriya-kurort imkanlarının genişləndirilməsi, mehmanxanaların və digər turizm obyektlərinin sayının artırılması, turizm marşrutlarının çoxaldılması və s. Bütün bunlar turizmin ölkə iqtisadiyyatının ən dayanıqlı, effektiv və rəqabətə davamlı sahəsinə çevrilməsinə böyük təsirini göstərir.

Xarici turistlərin diqqətini Azərbaycana cəlb etmək üçün müxtəlif istiqamətlərdə fəal işlər görülüb. Ölkənin turizm potensialını təbliğ etmək, yerli adət-ənənələri, milli mətbəxi, mədəni və tarixi irsi tanımaq məqsədilə kitablar, bukletlər, diskler hazırlanıb və yayılıb, dünyanın müxtəlif televiziya kanallarında reklamlar nümayiş etdirilib, həyata keçirilən yeni layihələr barədə reklam və elanlar verilir, bu istiqamətdə internet imkanlarından geniş istifadə olunur.

ÖLKƏDƏ MACƏRA TURİZMİNİN İNKİŞAFI MƏQSƏDİLƏ YENİ LAYİHƏNİN İCRASINA BAŞLANILIB

Elə bu günlərdə Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi ölkədə macəra turizminin inkişafı, dağçılıq və ekstremal idman növlərinə marağın artırılması məqsədilə yeni layihənin icrasına başlayıb. Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun dəstəyi ilə həyata keçirilən "Vətənimdə qarış-qarış" layihəsi çərçivəsində macəra turizminə marağı olanların təlimatlandırılması, turizmin bu növü üçün əlverişli regionlarda yeni marşrutların müəyyən edilməsi, turistlərin təhlükəsiz hərəkətinin təmini məqsədilə həmin ərazilərdə istiqamətləndirici nişan və məlumat lövhələrinin yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur. İsmayilli rayonundan başlayan layihə çərçivəsində Sulut kəndi ərazisindəki Fit dağında yerləşən XVII-XVIII əsrlərə aid "Buzxana" və "Qırxotaq əfsanəsi" abidələrinin marşrutu üzrə istiqamətləndirici nişan və məlumat lövhələri yerləşdirilib.

Layihənin respublikanın digər regionlarında da həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Hazırda macəra turizmi üçün əlverişli bölgələrdə yeni marşrutların müəyyən edilməsi istiqamətində araşdırmalar aparılır. Həyata keçirilən tədbirlərin, nəticəsi olaraq, avqust ayında Azərbaycana 361 min əcnəbi qonaq gəlib ki, bu da, 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 42 min və ya 13,2 faiz artım deməkdir.

Dövlət Turizm Agentliyinin məlumatına istinadən səyahət edənlərin ən böyük qismini 9,3 faiz artım və ya 111 min nəfərlə Rusiyadan gələnlər təşkil edib. Ən böyük artım 82,2 faiz və ya 17 min nəfərlə İrandan gələnlər (37 min) arasında müşahidə olunub.

Yüksək artım, həmçinin, Gürcüstan vətəndaşları üçün də xarakterikdir. Belə ki, avqust ayında Gürcüstandan gələnlərin sayı 68 minə çatıb ki, bu da keçən ilə nisbətə, 11 min və ya 20 faiz artım deməkdir.

Türkiyə, Mərkəzi Asiya və Cənubi Asiyadan gələn qonaqların sayı, müvafiq olaraq, 13-50 min nəfər və 11,2 faiz artaraq, 27-14 min və 11 minə çatıb.

Yaxın Şərqi bölgəsindəki ən böyük bazar yene Səudiyyə Ərəbistanıdır. Buradan gələnlərin sayı 18,3 faiz artaraq 22,6 minə çatıb.

2019-cu ilin yanvar-avqust dövrü ərzində, Azərbaycana səfər edən xarici vətəndaşların sayı 8,3 faiz artaraq, 2,1 milyona çatıb. Gələn əcnəbilərin yarısından çoxu, daha dəqiq desək, 53 faizi Rusiya (653 min) və Gürcüstanın (472 min) payına düşür. Bu göstəricilər, ümid etməyə tam əsas verir ki, növbəti illərdə bu göstərici daha da yüksələcək. Bu gün dünyada turizm sahəsində böhran və çətinliklərin olmasına rəğmən, Azərbaycan turist sayının yüksək artımına nail olub. Bu, ölkəmizdə aparılan sosial-iqtisadi siyasətin nəticəsi olmaqla yanaşı, həm də dövlət tərəfindən turizm sahəsinə göstərilən diqqətin təzahürüdür.

Bütün bunlarla yanaşı, 2017-ci ildə ölkəyə turistlərin gelişini asanlaşdırmaq üçün dövlət başçısının fərman və sərəncamlarında verilən tapşırıqların icrası çərçivəsində elektron vizanın tətbiqi daha da təkmilləşdirilmiş və "ASAN Viza" sistemi yaradılmışdır. Hazırda 80-dən artıq ölkənin vətəndaşı bu sistem vasitəsilə elektron viza əldə edə bilər. Çimərlik turizminin inkişafı məqsədilə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 30 mart tarixli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasında çimərlik turizminin inkişafına dair 2017-2020-ci illər üçün Tədbirlər Planı" təsdiq olunmuşdur. Tədbirlər planında çimərliklərə dair hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, infrastrukturun qurulması, bu sahədə fəaliyyət göstərən operatorların işinin tənzimlənməsi, ətraf mühitin mühafizəsi, təhlükəsizlik və s. kimi mühüm tədbirlər yer almışdır ki, bütün bunlar da, qısa müddətdə, davamlı olaraq, həyata keçiriləcək.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Şəhidlərin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə təminatı proqramı davam edir

Bu günədək 11619 şəhidin 17302 vərəsəsinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatına dair qərar qəbul edilib

mai hüquqlarının bərpa olunmasına şərait yaradıb.

Dövlət başçısının şəhid vərəsələrinə birdəfəlik ödəmənin (11 min manat) verilməsi ilə bağlı 2018-ci il 19 aprel tarixli Fərmanı həssas qrupların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində görülən işlərin davamı oldu. 2019-cu il 28 yanvar tarixli Fərman isə birdəfəlik ödəmə verilməsi nəzərdə tutulan şəhid vərəsələrinin əhatə dairəsinin genişlənməsinə imkanlar yaratdı. Beləliklə, hər iki Fərmanın icrası olaraq, 12268 şəhidin vərəsələrinə ödəmə verilməsi üçün dövlət büdcəsindən 135 milyon manat və-

Ölkəmizdə əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində qəbul edilmiş qanunlar, imzalanan Prezident fərman və sərəncamları, əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində əsaslı islahatlar bu sahədə prinsipə yeni vəzifələr yaratmış, qarşıya milli normaların beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması, əhalinin sosial müdafiəsinə yeni yanaşma və ənənəvi metodların təkmilləşdirilməsi kimi tələblər qoymuşdur.

Bildiyimiz kimi, 2019-cu il həyatımıza sosial müdafiə və sosial rifah ili kimi daxil olub. Həyata keçirilən islahatlar planlı, Azərbaycan dövlətinin sosial-iqtisadi inkişafına uyğun, dövlət büdcəsinin imkanlarına və həzirlənən proqrama uyğun olaraq həyata keçirilir.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi uğrunda döyüşlərdə əlil olmuş vətəndaşların və şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ölkəmizdə dövlət başçısı tərəfindən həyata keçirilən sosial siyasətin əsas istiqamətlərindəndir. Prezident İlham Əliyevin əhalinin sosial problemlərinin həllinə xüsusi diqqət və qayğı göstərəcəyi digər sosial qruplar kimi, əlillərin, şəhid ailələrinin həyat şəraitinin yaxşılaşmasına, onların icti-

sait ayrıldı. Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq Fərmanının icrası olaraq, şəhidlərin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə (11 min manat) ilə təminatı işləri davam edir. Daha 112 şəhidin 191 vərəsəsinə birdəfəlik ödəmə verilməsi barədə qərar qəbul edilib. Birdəfəlik ödəmələrin yaxın günlərdə həmin vərəsələrin bank hesablarına köçürülməsi üçün müvafiq işlər aparılır. Ümumilikdə, 12268 şəhidin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə almaq hüququ müəyyən edilib. Bu günədək artıq 11619 şəhidin 17302 vərəsəsinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatına dair qərar qəbul edilib. Qeyd edək ki, şəhidlərin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatı proqramı, artıq 95 faiz icra olunub.

Göründüyü kimi, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq sərəncamlar Azərbaycanın dövlət siyasətinin insan amilinə söykənməsi və humanist mahiyyət kəsb etməsinin təzahürüdür.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Gələn ilin əvvəlində pensiyalar 14-15 faiz artacaq

Oktabrın sonuna qədər bütün təqaüdüçülər öz pensiyalarını müvafiq artımla alaçaqlar. SİA-nın məlumatına görə, bunu Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib. Onun sözlərinə görə, bu il ərzində Azərbaycanda pensiyaların minimum məbləği 2 dəfə artıb: "İkinci mərhələ oktyabrın 1-dən qüvvəyə minərək məbləğ 200 manata çatdırılıb. Ümumilikdə minimum pensiya artımı bu il 72 faiz artımla səciyyələnib. Aılıq qabiliyyəti göstəricisi üzrə Azərbaycan minimum pensiya məbləğinə MDB məkanında birinci yerdədir".

S.Babayev qeyd edib ki, son artım 660 mindən çox pensiyaçını, yəni pensiyaçıların yarısından çoxunu əhatə edib: "Əlavə olaraq, əmək haqqının artması ilə əlaqədar xüsusi şərtlərlə təqaüdə çıxan 100 min vətəndaşın pensiyası da sentyabrın ayının sonundan etibarən artmağa başlayıb. Yəni ümumilikdə pensiya sahəsində ikinci sosial paketimiz 750 min vətəndaşı əhatə edib. Amma burada önəmli meqam pensiyaların minimum hissəsinin artırılması ilə bağlıdır". Nazir bildirib ki, gələn il orta əmək haqqında 14-15 faiz artım olacağı gözlənilir: "Bizim proqnozumuz 14-15 faiz ətrafındadır. İlin sonunda bununla bağlı daha dəqiq rəqəmlər məlum olacaq. Bu, o deməkdir ki, gələn ilin əvvəlindən ölkədəki bütün pensiyalar bu məbləğdə indeksləşdiriləcək. Yəni pensiya artımı yalnız oktyabr ayında olan artımla yekunlaşmayacaq. Növbəti ilin əvvəlindən hər kəsin pensiyasında orta aylıq əməkhaqqının artımına uyğun olaraq, 14-15 faiz məbləğində daha bir artım olacaq".

Üç yolayrıcında qalan Ermənistan

İrəvanda baş tutan görüşlər indi ictimaiyyətin diqqət mərkəzindədir və artıq heç kəsə sirr deyil ki, bu görüşlər Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın şişirdiyi səviyyədə keçməyib. Əksinə, istər dünya ictimaiyyəti, istərsə də elə Ermənistanın daxili auditoriyası çox yaxşı başa düşür ki, bu görüş Ermənistanın vəziyyətini bir az da ağırlaşdırıb, daha dəqiq desək, sıxıntısını bir az da artırıb. Çünki görüşün sonda nələr vəd etdiyini erməni baş naziri əvvəldən görmək qabiliyyətinə malik bir lider, ən azından, səriştəli siyasətçi belə deyildi ki, ölkənin hazırda hansı vəziyyətdə qalacağını anlasın.

Rusiya prezidenti Ermənistanı getməzdən öncə, səfərin çətin ki, baş tutacağı barədə müxtəlif şayiələrin olması heç də təsadüfi deyildi. Çünki Ermənistan tərəfi də yaxşı başa düşürdü ki, Nikol Paşinyanın dövlətinə rədd cavabı almaq ehtimalı tam məntiqlidir.

Ermənistan-Rusiya münasibətləri kontekstində də Paşinyan daxili auditoriyayı aldatmağa çalışır

Vladimir Putinin Ermənistanı səfəri barədə bu ölkə tərəfindən çox geniş məlumatlar verilmir, hətta görüş haqda da ictimaiyyət çox az məlumatlandırılır. Bu, heç də təsadüfi deyil və təbii ki, əgər Paşinyanın komandası, yeni hakimiyyət bu görüşdə müsbət istiqamətdə bir addım, onların mənafeyinə uyğun cəmi bircə arqument görseydilər, bar-bar bağırıb özlərini, ən azından, daxili auditoriyaya sırayardırlar.

Nikol Paşinyan özünün "Facebook" səhifəsində də Vladimir Putinlə "Zvartnos" aeroportundakı görüşü barədə yazıb. Amma bu qeyri-rəsmi görüşün nəticələri, əldə etdikləri barədə söz açmayıb. Çünki heç bir arqument, bir sözlə, əldə etdiyi bircə nəticə belə yoxdur. "Ermənistan-Rusiya münasibətləri etibarlı və müsbət məcradadır" deməklə, yenə də daxili auditoriyayı aldatmağa cəhd edib. Daha bir məqam diqqəti cəlb etməyə bilməz və Ermənistan tərəfinin bu

görüş çərçivəsində Rusiyadan aldığı qazın qiyməti barədə də razılaşa bilməməsi, erməni baş nazirin Rusiya prezidenti ilə görüşünün uğursuzluğunu təsdiq edir. Hətta Rusiya tərəfinin Ermənistan hökumətinin Rusiya şirkətinə "basqınları" üzündən sazişdən tamamilə imtina edə biləcəyi də real görünür.

Paşinyanın İrandan da gözləntilərinin nəticəsizliyi və bu baxımdan da, uğursuzluğu göz qabağındadır

Ermənistan tərəfi, daha dəqiq desək, şəxsən baş nazir Nikol Paşinyan İran prezidentinin İrəvan sammitinə gəlişi ilə bağlı daha bir pərtliklə qarşılaşıb. Nəzərə alsaq ki, Paşinyan Ruhaninin İrəvan sammitinə gəlişinə çox çətinliklə nail olub, bu fakt özü də oradakı tamaşaya əlavə çəki və hətta Ermənistanda deyildiyi kimi, "misilsizlik" verib. Bu mənzərə ermənilərin özlərinin də diqqətindən yayınmayıb və bu ölkədə də hamı bilir ki, Paşinyanın Ruhani ilə təmasda başqa marağı da var ki, yalnız bunun üçün onun qarşısında əldən-ayaqdan gedir. İndi Rusiya qazının qiymətinin qaldırılması niyyətinin fonunda erməni baş nazirinin İran qazının Ermənistanı tədarükünü artırmaq cəhdləri açıq-aşkar görünür. Amma bu qədər hiyləgərliyi ilə gündəmdə qalan Paşinyan, fərqi deyil ki, İran qazı Rusiyanıkindən baha başa

gələcək.

Bəlkə də erməni baş nazir özü də dərk edir ki, Ruhaninin bu sammitə qatılmaqda öz marağı var idi. Ruhani Ermənistan naminə sammitə gəlməmişdi və onun məqsədi Putinlə növbəti dəfə görüşmək olub. Sözsüz ki, İranın da öz maraqları var və nüvə sazişi ətrafındakı durumu bilmək şəxsən Ruhaninin özü üçün çox vacib məsələ hesab olunur. Üstəlik, İran prezidenti Hörmüz boğazındakı vəziyyəti Rusiya prezidenti ilə müzakirə etməyə ehtiyac duyub. Əks halda, onun bu sammitə qatılıb-qatılmayacağı da sual altında idi.

Belə məlum olur ki, İran tərəfinin, şəxsən Ruhaninin sammitdə iştirakının nə Ermənistanı, nə də Paşinyanın özünə belə bir aidiyyəti olmayıb. Bu halda, Paşinyanın İrandan da gözləntilərinin nəticəsizliyi ortaya çıxır və erməni baş nazirin bu tərəfdən də, uğursuzluğu diqqəti cəlb edir. Əslində, İran tərəfinin, şəxsən Ruhaninin sammitdə iştirakının, Ermənistanı xeyrindən çox ziyarı tezliklə özünü göstərəcək.

Ermənistan rəsmi Vaşinqtonun qəzəbindən ehtiyat edir və çox qorxur

Hər addımında Qərb siyasətinə, ABŞ-a söykənməyə çalışan Ermənistan üçün İranla yaxınlaşmaq cəhdi və buna ABŞ-ın münasibəti heç arzu ediləcək atmosfer deyil və Paşinyanın Ruhani ilə münasibətlərini rəsmi Vaşinqton heç də istəməz. Əksinə, İranla ABŞ arasındakı mövcud gərginliyin fonunda Ruhaninin erməni sammitinə yalvar-yaxarla dövlət olunmasını ABŞ Paşinyana bağışlamayacaq.

Yüksək səviyyəli olmasa da, Paşinyanın Birləşmiş Ştatlara səfərindən sonra sammitdə İran prezidentini görmək arzusu erməni baş nazirini ABŞ-ın hədəfinə çevirib. Məhz elə bu səbəbdən də, Paşinyan pis vəziyyətə düşüb və Ruhani ilə polemikaya girməməsinin də səbəbi bəllidir. Bu, Nikol Paşinyanın ABŞ qorxusu səbəbindəndir. Çünki Ermənistan üçün ABŞ-la münasibətlər, ən azından, İranla münasibətlər qədər vacib-

dir.

Ermənistanda anti-Rusiya əhvalı nə qədər közərsə də, ermənilər onların energetik rifahını təmin edən Moskva ilə münasibətlərinin nə qədər önəmli olduğunu çox gözəl dərk edirlər. Hətta dərk edirlər ki, bu münasibətlər Ermənistan üçün ölüm-qalım məsələsidir. Nikol Paşinyanın Rusiya prezidenti ilə yaxınlaşmaq üçün onun sağınasoluna keçməsi də, bu baxımdan, başadüşüləndir. İran da alternativ şəkildə ermənilər üçün maraqlıdır və Paşinyanın Ruhaniyə də yaltaqlanması təəccüb doğurmur. Didər tərəfdən, ABŞ-ın dəstəyinə möhtac olmaları da, təkzib edilə bilməz və bu dəstəkdən məhrum olmaları da, ermənilər üçün heç arzuolunan deyil. Bütün bu məqamları nəzərə alıqda, görürük ki, İrəvanda keçirilən bu sammitdə Paşinyan, uğur qazanmaq əvəzinə, hansı çətin duruma qarşılaşmalı olub. Bir sözlə, Ermənistan Rusiya, İran, ABŞ kimi dövlətlərin arasında, üç yolun ayrıcında çətin durumda qalıb.

İnam HACIYEV

Azərbaycana qanunsuz daxil olmaq istəyən Əlcəzair vətəndaşları saxlanılıb

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən dövlət sərhədinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və qeyri-legal miqrasiya qarşı mübarizə sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd mühafizə tədbirləri davam etdirilir.

DSX-dən SİA-ya verilən məlumata görə, xidmət əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkartlığı nəticəsində 2 nəfər Əlcəzair vətəndaşı tərəfindən dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısı alınıb.

Dünən DSX-nin Sərhəd Qoşunlarının "Zaqatala" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində Qax rayonunun Lələli kəndinin ərazisindəki sərhəd zastavasının xidməti sahəsində Azərbaycan Respublikasından Gürcüstan istiqamətində dövlət sərhədini pozmağa cəhd edərkən Əlcəzair vətəndaşları 1995-ci il təvəllüdü Bouremad is-

hak və 1991-ci il təvəllüdü Boulekroune Farouq sərhəd pozucusu qismində saxlanılıblar.

Saxlanılan şəxslərin 25 sentyabr 2019-cu il tarixdə rəsmi qaydada Türkiyə Respublikasından İstanbul-Bakı reysi ilə Azərbaycan Respublikasına gəlmələri müəyyən olunmuşdur. Araşdırma zamanı Əlcəzair vətəndaşları dövlət sərhədini pozaraq Gürcüstana, oradan isə Türkiyəyə və Avropa ölkələrinə keçmək niyyətində olduqlarını bildiriblər. Fakt üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

GÖRKƏMLİ ALİM-SİYASƏTÇİ: AKADEMİK İSA HƏBİBBƏYLİ

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, Milli Məclisin Elm və Təhsil Komitəsinin sədri, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru, əməkdar elm xadimi akademik İsa Həbibbəylinin 70 illik yubileyi qeyd edilir.

Akademik İ.Həbibbəyli respublikamızın elmi-ədəbi və ictimai-siyasi fikrinin inkişafında böyük xidmətlərə malik görkəmli şəxsiyyətlərimizdən biridir. Tutduğu vəzifədən asılı olmayaraq, daim milli dövlətçilik mövqeyindən çıxış edən akademik İ.Həbibbəyli hər zaman dərin biliyi, peşəkarlığı, yüksək elmi, intellektual səviyyəsi, böyük vətəndaşlıq mövqeyi ilə fərqlənmişdir.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin, Onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin ideyaları akademik İ.Həbibbəylinin elmi-siyasi həyatının daim əsasını təşkil etmişdir. Cəlil Məmmədquluzadə yaradıcılığının böyük tədqiqatçısı akademik İ.Həbibbəyli çoxsaylı monoqrafiya, kitab, elmi məqalə, publisistik yazıların müəllifidir. Əsərləri Azərbaycan dili ilə yanaşı ingilis, fransız, rus, türk, ərəb, fars, urdu, bolqar və macar, Litva və s. dillərdə çap olunmuşdur.

Elmi fəaliyyəti və xidmətləri Azərbaycan dövləti tərəfindən yüksək qiymətləndirilərək, "Əməkdar elm xadimi" fəxri adına layiq görülmüş, "Şöhrət" və "Şərəf" ordenləri ilə təltif olunmuşdur.

Görkəmli alim və ictimai-siyasi xadim akademik İsa Həbibbəyli dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsində, onun inkişafında, azərbaycançılıq ideologiyasının təbliğində, elm və təhsil sahəsi üzrə qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi istiqamətində sanballı xidmətlər göstərmişdir.

Yaradıcılıq fəaliyyəti ilə siyasi baxışların, idarəçilik qabiliyyətinin

vəhdətini özündə cəmləşdirən akademik İsa Həbibbəyli əvvəlcə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı, daha sonra Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin III, IV və V Çağırış deputatı seçilmişdir. 2015-ci ildən isə Milli Məclisin Elm və Təhsil Komitəsinin sədri seçilmiş və hal-hazırda bu vəzifədə böyük fədakarlıqla çalışmaqdadır.

Milli Məclisin Elm və Təhsil Komitəsinin sədri kimi akademik İ.Həbibbəylinin rəhbərliyi, böyük əzmi və iradəsi sayəsində qısa zaman kəsiyində, uzun illərdən bəri, qəbuluna böyük ehtiyac duyulan elm və təhsil sahəsi üzrə bir neçə mükəmməl qanunlar hazırlanmışdır. Məhz bu qanunlar hələ uzun illər boyu ölkəmizin elm və təhsil sahəsinin inkişafına xidmət edəcəkdir.

Akademik İ.Həbibbəylinin Elm və Təhsil Komitəsinə sədr seçildikdən sonra görəcəyi ilk iş xeyli müddət müzakirə olunan "Elm haqqında" qanun layihəsinin yenidən hazırlanması oldu. Gərgin əməyi, biliyi, bacarığı və qətiyyəti sayəsində akademik İsa Həbibbəyli bu çətin, ancaq məsuliyyətli işin öhdəsindən layiqli şəkildə gələrək, zamanın tələbinə tam cavab verə biləcək, əvvəlki qanun layihəsindən tamamilə fərqli, yeni və təkmil qanun layihəsi ərsəyə gətirdi.

Azərbaycan elminin inkişafına, onun çiçəklənməsinə xidmət edəcək bu Qanun Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 9 avqust 2016-cı il tarixli Fərmanı ilə qüvvəyə mindi. "Elm haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu Azərbaycan Respublikasında elmi fəaliyyətin təşkili, idarə edilməsi və inkişafı sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini, elmin və elmi-innovasiya fəaliyyətinin məqsədlərini, elmi fəaliyyət subyektlərinin hüquq və vəzifələrini, elmin maliyyələşdirilməsi mexanizmlərini, elmi nailiyyətlərinin stimullaşdırılması və onlardan istifadənin təşkilati-hüquqi əsaslarını müəyyən edir. Qanun, həmçinin, ölkənin siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni inkişafının təmin edilməsi, hər bir Azərbaycan Respublikası vətəndaşının rifahının və elmi səviyyəsinin yüksəldilməsi, yeni biliklərə yiyələnməsi və dünyanı dərk etmək kimi təbii və mədəni ehtiyaclarının ödənilməsində elmin aparıcı rolunu və vəzifələrini müəyyənləşdirir.

Milli Məclisin V Çağırış fəaliyyəti dövründə, Elm və Təhsil Komitəsinin sədri akademik İ.Həbibbəylinin təşəbbüsü ilə, ilk dəfə olaraq, daha üç yeni qanun: "Məktəbəqədər təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, "Peşə təhsili haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu və "Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu hazırlanaraq, qəbul edilmişdir. Bu Qanunlar ölkədə həmin istiqamətlər üzrə yeni islahatların həyata keçirilməsinə və müasir inkişafa öz töhfəsini verməkdədir.

Beləliklə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 19 iyun 2017-ci il tarixli Fərmanı ilə "Məktəbəqədər təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qüvvəyə minmişdir. Qanun Azərbaycan Respublikasında məktəbəqədər təhsilin təmin olunması sahəsində dövlət siyasətinin prinsiplərini, məktəbəqədər təhsilin təşkilati-hüquqi və iqtisadi əsaslarını müəyyən edir.

"Peşə təhsili haqqında" Azər-

baycan Respublikasının Qanunu da ölkə başçısı İlham Əliyevin 18 iyun 2018-ci il tarixli Fərmanı ilə qüvvəyə minmişdir. Qanun Azərbaycan Respublikasında peşə hazırlığının səmərəliliyinin artırılması və rəqabətqabiliyyətli ixtisaslı kadrların hazırlanması məqsədilə peşə təhsili sahəsində dövlət siyasətinin prinsiplərini, peşə təhsili və təlimi sisteminin təşkilati-hüquqi və iqtisadi əsaslarını müəyyən edir.

Nəhayət, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 27 may 2019-cu il tarixli Fərmanı ilə bu il "Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qüvvəyə minmişdir.

Qanun Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin təmin olunması sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini, ümumi təhsilin təşkilati-hüquqi və iqtisadi əsaslarını müəyyən edir. Qanuna, əsasən, Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsil "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, insan hüquqları haqqında beynəlxalq Konvensiyalara və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı digər beynəlxalq müqavilələrə əsaslanaraq, təhsil sahəsində Azərbaycan xalqının dəyərlərinin və ümumbəşəri dəyərlərin prioritetliyi əsasında dünya təhsil sistemində inteqrasiya olunaraq inkişaf edir.

Beləliklə, bu qısa zaman kəsiyində, bu qədər yeni və mühüm əhəmiyyət kəsb edən qanunların hazırlanması, əlbəttə ki, yüksək intellektual düşüncənin məhsulu olmaqla yanaşı, böyük peşəkarlığın, yüksək təşkilatçılığın, yaradıcılığın və əzmin göstəricisi idi.

Onu da, qeyd etmək lazımdır ki, təhsilin ayrı-ayrı pillə və səviyyələrinin hüquqi əsaslarını müəyyən edən bu kimi mükəmməl qanunlar nə müstəqillik illərində, nə də müstəqillikdən əvvəlki dövrdə mövcud olmamışdır.

Hal-hazırda isə komitə sədri

akademik İsa Həbibbəylinin rəhbərliyi ilə "Ali təhsil haqqında" Qanun layihəsinin hazırlanması istiqamətində gərgin işlər görülməkdədir. Bu qanun layihəsi də parlamentdə qəbul olunarsa, müstəqil parlament tarixində çərçivə qanunu kimi "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsaslanan təhsillə bağlı bütün sahevi qanunlar tamamlanmış olacaqdır.

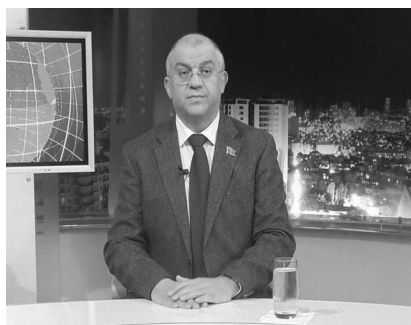
Akademik İ.Həbibbəyli Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Azərbaycan-Belçika, Azərbaycan-Çin, Azərbaycan-Estoniya, Azərbaycan-Qazaxıstan, Azərbaycan-Qətər, Azərbaycan-Türkmənistan, Azərbaycan-Yaponiya Parlamentlərarası Əlaqələr üzrə işçi qruplarının üzvü kimi ölkəmizin tanınması və parlamentlərarası əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində fəal iştirak edir. Səriştəli siyasətçi, bacarıqlı təşkilatçı kimi akademik İsa Həbibbəyli Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi yanında Toponimiya Komissiyasının da sədridir. Onun rəhbərliyi ilə komissiya daxil olmuş müraciətlər əsasında müstəqil dövlətimizin milli maraqlarına və dövlətçilik maraqlarına uyğun olaraq, ərazi vahidlərinə ad verilməsi, onların adlarının dəqiqləşdirilməsi məsələlərini müzakirə edir və bu barədə Milli Məclisə rəy hazırlayaraq təqdim edir.

Fəaliyyəti dövründə xalqına və dövlətinin sədaqətlə xidmət edən, yorulmadan, yüksək səylə çalışan, ömrünü elmə və dövlətçiliyə xidmətə həsr edən görkəmli alim, böyük ictimai-siyasi xadim akademik İsa Həbibbəyliyə uzun ömür, möhkəm cansağlığı, müstəqil Azərbaycan Dövlətinin elm və təhsil siyasətinin həyata keçirilməsində bundan sonra da uğurlar arzu edirik!

Coşqun Məmmədov,
Azərbaycan Respublikasının
Milli Məclisi,
Elm və Təhsil Komitəsinin
eksperti

"Azərbaycan Prezidentinin Soçidəki bəyanatı işğalçı Ermənistanın diplomatik nokautu deməkdir"

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın "Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə" sayıqlamasına Soçidə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevdən tutarlı cavab gəldi: "Qarabağ Azərbaycandır və nida". Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Sahib Aliyev deyib. Deputat Nikol Paşinyanın Ermənistan ordusunun işğal etdiyi Xankəndidə sayıqlamasının cəfəngiyat olduğunu bildirərək deyib ki, əslində onun məqsədi özünü Qarabağ klanından daha radikal göstərməklə daxili auditoriya-

nın rəğbətini qazanmaq idi.

Məsələ burasındadır ki, biri var 2050-ci ildə Ermənistanı dünyanın az qala lider ölkəsinə çevirmək ba-

rədə nağıl danışır populistlik edəsən, biri də var ki, Azərbaycan torpaqlarını öz adına çıxasan. Təbii ki, birinci nağıldan fərqli olaraq onun Qarabağ haqqında sayıqlaması cavabsız qala bilməzdi və qalmadı da. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin, digər ölkələrin prezidentlərinin, yüksək səviyyəli rəsmilərinin və tanınmış beyin mərkəzlərinin analitiklərinin iştirak etdikləri "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun plenar sessiyasındakı çıxışı zamanı Paşinyana layiqli cavab

verdi. Bu cavab Ermənistan baş nazirinin sözlərinin doğrudan da

Rusiyalı jurnalist İranda saxlanılıb

Rusiyalı jurnalist Yuliya Yuzik İranda saxlanılıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, rusiyalı jurnalist Yuliya Yuzik oktyabrın 2-də Tehranda otellərin birində saxlanılıb. Rusiyanın İranda səfirliyinin mətbuat attaşesi Andrey Qanenko bu barədə məlumat verib. Y.Yuzik İrana sentyabrın 29-da şəxsi dəvət əsasında gəlib. Jurnalistin anasının sözlərinə görə, jurnalist İsrail xüsusi xidmət orqanları ilə əməkdaşlıqda təqsirləndirilir. Hadisə ilə əlaqədar İranın Rusiyadakı səfiri XİN-ə dəvət olunub.

sayıqlama olduğunu, onun həddini aşdığını elə dəqiqliklə əsaslandırdı ki, Paşinyan özürə orada olsa idi belə, etiraz etməyə söz tapmayacaqdı. Paşinyanın cavabını vermək üçün bundan doğru zaman, uyğun auditoriya, eləcə də yer ola bilməzdi və bu cavab işğalçı ölkənin diplomatik nokautu deməkdir.

5 Oktyabr Beynəlxalq Müəllimlər Günüdür

5 oktyabr dünya ictimaiyyətinin məhəbbətlə qarşılacağı və daim qəlbində gəzdirdiyi müəllimlərin peşə bayramı - Beynəlxalq Müəllimlər Günüdür. 5 oktyabr tarixinin qeyd edilməsinə dair qərar ilk dəfə 1966-cı il oktyabrın 5-də YUNESKO tərəfindən verilib. Təşkilat tərəfindən müəllimlərin statusunun artırılması ilə bağlı tövsiyə xarakterli sənəd qəbul edilib. İndi dünyanın 100-dən çox ölkəsində oktyabrın 5-də müəllimlər peşə bayramlarını qeyd edirlər. Bu bayramın beynəlxalq səviyyədə keçirilməsi, həqiqətən də, böyük sevginin başəri təcəssümünü özündə ehtiva edir.

Ağıl və elm kimi dünyaya məxsus olan açarın milyonlarla insanlara əxzində, məhz müəllim qüdrəti, müəllim əməyi əvəzsiz və sonsuzdur. Odur ki, bəşəriyyət formalaşdığı bir zamandan müəllimə olan münasibət fərqli məcrada özünü göstərə bilmişdir. Müəllim ustadır, öyrəndəndir, həyata vəsiqə verəndir. Bu cür məfhumları özündə cəmləşdirən peşə sahibinin peşə bayramının respublika səviyyəsində qeyd olunması ona olan qiymətin bir ölçüsüdür. Dünyanın bütün peşə sahiblərini həyata hazırlayan elə müəllimdir. Bu baxımdan, müəllimlik peşəsi heç bir peşə ilə müqayisəyə gəlməyən bir nümunədir. Dünyanın ən müdrik simaları, liderləri, böyük şəxsiyyətləri, beynəlxalq aləmin heqemon qüvvələri bu ad qarşısında adiləşir, öyrənməyə və nəyisə əxz etməyə çalışırlar. "Hər birimizdə müəllimin hərərətli qəlbinin bir zərrəciyi var. Mən dünyada müəllimdən şərəfli ad tanımıram" deyən Ümummilli Lider Heydər Əliyev, Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün illərdə, müəllim əməyini yüksək qiymətləndirib, onlara böyük hörmətlə yanaşmış, təhsil işçilərinin maddi vəziyyətinin, rifah halının yaxşılaşdırılmasının qayğısına qalib.

DÖVLƏT BAŞÇISININ SƏRƏNCAMLARI İLƏ TƏHSİL İŞÇİLƏRİ "TƏRƏQQİ" MEDALI VƏ "ƏMƏKDAR MÜƏLLİM" FƏXRİ ADLARINA LAYİQ GÖRÜLÜBLƏR

Hər yerdə olduğu kimi, Azərbaycanda da müəllimə qarşı böyük bir imic formalaşmış, hər kəs onun şəxsiyyətinə və böyüklüyünə hörmətlə yanaşır. Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev 5 Oktyabr Beynəlxalq Müəllimlər Günü ərəfəsində təhsil işçilərinin təltif edilməsi haqqında sərəncamlar imzalayıb. Belə ki, sərəncamlara əsasən, ümumilikdə, 126 nəfər təhsil işçisi təltif olunub. Dövlət başçısının təhsil işçilərinin "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncamına uyğun olaraq, 64 nəfər bu medala layiq görülmüşdür. Digər Sərəncama əsasən, Azərbaycan təhsilinin inkişafında xidmətlərinə görə, 62 nəfər təhsil işçisinə "Əməkdar müəllim" fəxri adı verilib.

Dünyanın dərk edilməsi elmdə olduğundan, müəllimə bütün zamanlarda ehtiyac duyulur. Hər yerdə olduğu kimi, Azərbaycanda da müəllimə qarşı böyük bir imic formalaşmış, hər kəs onun şəxsiyyətinə və böyüklüyünə hörmətlə yanaşır. Həyatı, yazıb-yaratmağı öyrədən müəlliminə mənən borclu olduğunu

dərk edərək, onun vücudu qarşısında səcdə edir. Bir müəllimin gücü bir ordu ilə müqayisə oluna bilər. Hər fərdin cəmiyyətdə formalaşması müəllim əməyi, təxəyyülü, zəhməti və illəri hesabına başa gəlir. Cəmiyyətə savadlı, elmi bilikli gənclər ordusunu yetişdirən müəllim onu şəxsiyyət və vətəndaş olaraq cəmiyyətə hazırlayır. Elm və savadla bəhəm, bu dəyərlərin aşılması əsas şərt olduğundan, hər bir müəllim ünsiyyətdə olduğu şagirdlərinə bu keyfiyyətləri aşılamaq üçün öz peşəkarcılığını ortaya qoyur. Müəllim pedaqoq və psixoloqdur. Müəllim özünü tərbiyə edib, özündə kamil insani sifətləri aşılayıbsa, demək, müəllim adı ona yaraşır. Özünə aşıladığı bu sifətləri mütləq cəmiyyətə də aşılayacaq. Belə bir cəmiyyətdə misiya daşıyıcısı olan müəllimə yetirilən diqqət də yetərincədir.

TƏHSİLİN İNKİŞAFI İLƏ BAĞLI QARŞIYA QOYULMUŞ HƏDƏFLƏR UĞURLA YERİNƏ YETİRİLİB

Bu gün sivil ölkələr sırasında Azərbaycanı nüfuzlu dövlət kimi görürüksə, demək, dövlətin güclü silahı olan elmi inkişafdadır. Ölkə rəhbərliyi tərəfindən atılan addımlar bu sahənin daha da inkişafına yönəlmişdir. İyirmi birinci yüzillik elm və informasiya əsrində olduğundan, sürətli inkişafda Azərbaycan da təhsilini dünya səviyyəsində qurur. Təhsilin inkişafına göstərilən yüksək diqqət Azərbaycanın dünya miqyasında tanınmasına və layiqli yerinin təmin olunmasına xidmət edir. Təhsil sistemində əldə olunan yeniliklər Azərbaycan elminin dünyaya inteqrasiya sürətini artırır.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi 16 il ərzində, təhsilin inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyulmuş hədəflər uğurla yerinə yetirilib. Qəbul olunmuş dövlət proqramları, layihələr, aparılan islahatlar təhsil müəssisələrinin maddi-texniki və tədris bazasının möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır. Belə ki, məktəblərdə əsaslı təmir-tikinti işlərinin aparılması, müasir tipli yeni təhsil ocaqlarının tikilib istifadəyə verilməsi regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dövlət proqramlarında öz əksini tapıb. Eyni zamanda, "Azərbaycan Respublikasında ümumtəhsil məktəblərinin avadanlıqlarla təmin olunmasına dair İnkişaf Proqramı" bu sahədə tətbiq edilən tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin edib. Dövlət başçısının yüksək diqqəti və effektiv göstərişləri əsasında atılan addımlar, icra edilən dövlət proqramları təhsil sistemində keyfiyyətə yeni inkişaf meyillərinin əldə edilməsinə və yüksək nəticələrin qazanılmasına

xidmət edir. Son 16 ildə Bakı şəhərində və respublikanın bölgələrində 3200-dən çox yeni məktəb tikilib və yaxud əsaslı təmir edilib. Bunun nəticəsində, təxminən, 1 milyon şagirdin təhsil şəraiti yaxşılaşmış, birmövləli tədris sisteminin tətbiq edildiyi məktəblərin sayı əhəmiyyətli dərəcədə artıb.

MÜƏLLİMLİK RƏQBƏTLİ BİR PEŞƏYƏ ÇEVİRİLİB

Ötən tədris ilində ümumtəhsil müəssisələrində çalışan müəllimlərin bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi uğurla başa çatdırılıb, ümumilikdə, 150 mindən çox müəllimin həftəlik dərslərini 1,5 dəfə, vəzifə maaşı 2 dəfə artırılıb. Müəllimlərin fəaliyyətinin stimullaşdırılması tədbirləri davamlı xarakter alıb, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən, müəllimlərin aylıq vəzifə maaşları cari il sentyabrın 1-dən orta hesabla 20 faiz artırılıb.

Azərbaycanda təhsilə verilən qiymət və diqqət, artıq təhsilin keyfiyyətcə yeniləşməsinə gətirib çıxarıb. Gələcəyin inkişafı onun təhsilindən başlayır. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, "Azərbaycanda təhsil sisteminin təkmilləşməsinə çox böyük diqqət göstərilir. Təhsil bizim gələcəyimizdir". Dünyada mövcud olan ən qabaqcıl təcrübə Azərbaycanda tətbiq edilir. Buna görə də, məsuliyyət hissi ilə cəmiyyətə layiqli vətəndaşlar yetişdirilməlidir. Müəllim hər bir yeniliyi izləyərək, onu tətbiq etməlidir. Müəllim savadı və dünyagörüşü ilə böyük bir nəslə tərbiyə edir. Bütün dünyada gedən prosesləri izləyir və ölkəmiz üçün vacib olan məsələləri şagirdlərə çatdırır. Bu günün məktəblisi, gələcəyin əsgəri və vətəndaşıdır. Bu prizmadan çıxış edərək, yüksək bilikli şagird yetişdirməklə, müəllim cəmiyyətə sağlam ruhlu vətəndaş hazırlamalıdır. Müstəqil Azərbaycan iyirmi birinci yüzillikdə global inteqrasiya mexanizminə qoşulmuş sivil, demokratik dövlət kimi inkişafını elm və təhsildən kənarında görmür, bu sahələrin inkişafına daim xüsusi diqqət yetirir.

Əminliklə vurğulaya bilərik ki, cəmiyyətdə müəllimin əməyi böyükdür və gələcəyin inkişaf etməsində və tərəqqisində bugünkü şagirdlərin böyük rolu olacaq. Təmli məktəb partaları arasında qoyulan şagirdlər, məhz bu gün müəllimin böyük zəhməti sayəsində inkişaf edir. Xalqımızın milli tefəkküründə müəllim adı hər zaman uralıq, ziyalıq və mənəvi saflıq rəmzi kimi təcəssüm olunur, böyük hörmətlə və yüksək ehtiramla çəkilir.

NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI

"Bələdiyyə seçkiləri və gənclər arasında seçki fəallığı"

Bu mövzuda YAP Samux rayon təşkilatında bələdiyyə seçkilərinə hazırlıqla bağlı tədbir keçirilib

Dünya Yeni Azərbaycan Partiyası Samux rayon təşkilatında qarşıdan gələn 2019-cu il bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar "Bələdiyyə seçkiləri və gənclər arasında seçki fəallığı" adlı dəyirmi masa keçirildi. Tədbirdə YAP Samux rayon təşkilatının sədri Gündüz Bayramov çıxış edərək, son illər gənclərin ölkənin ictimai-siyasi həyatında rolunun artdığını bildirdi. Qeyd etdi ki, əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş gənclər siyasəti bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Hər bir siyasi kampaniya cəmiyyətin bütün təbəqələrini, xüsusilə, gəncləri maraqlandırır və diqqətində olur. Düşünürəm ki, qarşıdan gələn bələdiyyə seçkilərində də gənclər öz fəallıqlarını ortaya qoyacaqlar. YAP qüdrətli və güclü siyasi təşkilat olaraq, ölkəmizdə baş verən bütün ictimai-siyasi proseslərin önündə gedir, həmin hadisələrin əsas hərəkətverici qüvvəsi kimi çıxış edir, eyni zamanda, ölkədə keçirilən bütün seçki kampaniyalarında fəal iştirak edərək, qalib olur. Bir növ YAP ölkədə keçirilən seçki proseslərində qalib gəlmək vərdişinə malik olub. Sözsüz ki, bu da, yaxşı vərdəstdir. YAP olaraq bizim də məqsədimiz bütün seçki proseslərində fəal olmaq və uğurlara imza atmaqdır.

Dəyirmi masa iştirakçılarından Şəmistan Yusifov-Sərkar kənd Bələdiyyəsinin sədri, Azər Əhmədov- "Yeni Samux" qəzetinin redaktoru və YAP Samux rayon təşkilatı gənclər birliyinin fəal üzvləri çıxış edərək, bələdiyyələrlə bağlı yerli və beynəlxalq qanunvericilik barədə məlumat verdilər. Azərbaycanda dövlət səviyyəsində gənclərə göstərilən qayğıdan danışdılar. Bildirildi ki, son illər gənclərin fərdi təşəbbüslərinin dəstəklənməsi istiqamətində görülən işlər gənc nəslin perspektivliyinə böyük inam yaradıb. YAP Samux rayon gənclər birliyinin üzvləri həmyaşıdlarını bələdiyyə seçkilərində fəal iştiraka səslədilər.

RƏFİQƏ

Ermənistanın investisiya ağrısı

İnvestisiya mövzusu Ermənistan hakimiyyəti üçün ən ağırlıq mövzulardan biridir. SİA Ermənistan məxsus aysor.am saytında yayımlanan məlumat istinadən xəbər verir ki, bu barədə "Past" qəzeti yazır. Qəzet, Ermənistan hakimiyyəti üçün investisiya mövzusunun ən ağırlıq mövzu olduğunu yazır. Yazıda qeyd olunur ki, bu ölkədə Paşinyan investisiya bumu vəd etsə də, əslində investisiyaların həcmi faktiki olaraq azalıb.

Nəşrin yazdığına görə, hələ ABŞ-a səfərdən əvvəl, Nikol Paşinyan Xarici İşlər Nazirliyinin yüksək vəzifəli şəxsləri, Ermənistan üçün əhəmiyyətli ölkələrdə akkredite olmuş diplomatik korpusun əsas nümayəndələri, səfirləri ilə geniş tərkibdə qapalı görüş keçirib və görüş zamanı baş nazir qəzəbini gizlədə bilməyib. Mənbənin məlumatına görə, Paşinyan diplomatik siyasətə cavabdeh şəxsləri tam hərkətsizlikdə ittiham edərək çox kəskin və kobud şəkildə danışıb. Qəzet yazır ki, erməni baş nazir Aİ-nin Ermənistandakı nümayəndəsindən, Ermənistanın Rusiyadakı, ABŞ-dakı, Çindəki səfirlərindən narazı olduğunu gizlətməyib və bildirdi ki, bu nəhəng dövlətlər Ermənistanda böyük məbləğdə sərmayə qoymaq məsələsində maraqlı olmalıdırlar, əks halda sizə nə ehtiyac var?.

İnam Hacıyev

5 oktyabr 2019-cu il

Erməni təxribatı məğlubiyyətin, gücsüzlüyün və çarəsizliyin təzahürüdür

Bu gün erməni təxribatının artıq sərhəd tanımadığı göz qabağındadır və ermənilərin harda, necə təxribatlar törədəcəyindən kimlərsə sığortalanmayıb. Dünya ictimaiyyəti dəfələrlə erməni təxribatının şahidi olub və bu beynəlxalq miqyasda da müşahidə olunduğu üçün hansısa beynəlxalq qurum belə bu təxribatları təkzib edə bilməz və etiraf etməyə də borcludur.

Dünyanın siyasi mənzərəsində erməni hiyləgərliyi özünü göstərir və dünya ictimaiyyəti əsrlərlə onların bu hiyləgərliyi ilə tanışdır. Özü-nü günahsız kimi göstərməyə, məzlum kimi təqdim etməyə çalışan bu xalq, əslində isə, sonradan formalaşmış bu toplumun bundan sonra hələ hansı təxribatlara əl atacağı da bəlli deyil. Bu baxımdan, dünya ictimaiyyətinin, beynəlxalq qurumların erməni təxribatına görə, həyəcan təbili çalmasını vaxtı artıq çoxdan yetişib. Bu təxribatların qarşısı alınmalı, təxribatlara görə isə cəza tətbiq edilməlidir.

Olimpiya yarışlarında beş qitənin birliyini tərənnüm edən çevrələrdən ibarət simvol da təsdiq edir ki, idman yarışları insanlar, millətlər, xalqlar, dövlətlər, hətta qitələrarası birliyi tərənnüm etməli və qorunmalıdır. Amma erməni təxribatının fonunda dünya ictimaiyyəti bunun əksini müşahidə edir, özü də dəfələrlə. Məsələn, Azərbaycanın paytaxtında keçirilməsi qərarı verilən futbol yarışından öncə, "Çelsi" komandasının oyunçusu, erməni əsilli Mxitaryanın üzərində qurulmuş və siyasiləşdirilmiş oyunlar, artıq dünya ictimaiyyətinə bəllidir. Hələ oyunun keçirilməsinə bəlli bir müddət qalmışdan, erməni təxribat maşını işə salındığı da sirr deyil. Bu təxribatlar Azərbaycan əleyhinə təşkil

olunurdu və Mxitaryanın ölkəmizin paytaxtına gəlməkdən imtina etməsi də yalnız təxribata xidmət edirdi. Heç bir azərbaycanlı, heç bir vətəndaşımız Mxitaryanın Bakıya gəlməsinin əleyhinə bir kəlmə belə demədiyi halda, ermənilər səs-küy yaratdılar ki, guya Azərbaycanda Mxitaryan az qala çarixə çəkiləcək və o da, buna görə yaman qorxuya düşüb. Təəssüf ki, bu erməni hay-həşirinə səs verənlər ermənipərəstlər də tapıldı. Hətta yarış keçirilən gün bu erməni əsilli Mxitaryanın adı yazılan idman geyimləri ilə paytaxt küçələrində bəziləri var-gəl elədilər də. Amma nə "Çelsi" komandasına gözün üstündə qaşın var deyən oldu, nə də bu Mxitaryanın adı yazılan geyimdə paytaxt küçələrində gəzişənlərlə kiminsə işi olmadı. Bu da, öz növbəsində, təsdiq etdi ki, Azərbaycan, nəinki təxribatçı tərəf deyil, heç təxribatlara sövq edilə bilməz.

Avropa Liqasının qrup mərhələsinin 2-ci turunda, "Qarabağ" Lüksemburqda "Düdelanj"ın qonağı olarkən, matçın 31-ci dəqiqəsində izləyicilər erməni təxribatının şahidi olublar. Həmin matçda "Qarabağ"ın rəqib qarşısına vurduğu ikinci qol-

dan sonra dron vasitəsilə stadiona qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın bayrağı gətirilib. Bir sözlə, təxribatçılar növbəti təxribata əl atıblar və ajiotaj yaratmaq üçün cəhd ediblər. Doğrudur, Azərbaycan komandası və azarkeşlər buna kəskin etiraz ediblər. Matçda, hətta fasilə də yaranıb. Lakin erməni təxribatı bu dəfə də nəticəsiz və uğursuz olub. Belə ki, Lüksemburqun idman naziri üzrxahlığını çatdırdıqdan, "Qarabağ" komandasının üzvlərinə yaxınlaşsaq, onlardan üzr istədikdən sonra görüş davam etdirilib və matç "Qarabağ"ın 4:1 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb.

Düzdür, ermənilərin bu təxribatı oyunun gedişinə, nəticələrə, qələbəmizə zərər qədər təsir edə bilməyib. Heç bir insident də yaşanmayıb. Lakin məsələ burasındadır ki, erməni təxribatçıları öz çirkin niyyətlərini idman yarışlarında da ortaya qoymaqla çəkinməyiblər. Bu hadisəyə müşahidəçi mövqeyi

sərgiləmək də doğru deyil və əlaqədar qurumlar bununla bağlı ölçü götürməlidirlər. Təsəffüf deyil ki, AFFA rəhbərliyi Lüksemburqda keçirilən "Düdelanj" və "Qarabağ" qarşılıqlılaşmasında baş verən erməni təxribatına reaksiya verib. Milli Assosiasiya rəsmiləri dərhal UEFA ilə əlaqə saxlayaraq, narazılıqlarını bildirib. Bu gün, hətta Avropa futbol qurumuna rəsmi qaydada müraciət də olunacaq. Bu Azərbaycan tərəfinin etirazı, təxribata qarşı münasibəti və belə də olmalıdır. İş burasındadır ki, bu təxribata təkcə Azərbaycan tərəfi yox, ehtiyatda olan bütün gedişləri gedib deyər şey qalmayıb. Bu tükənmə faktının, son günlərdə, şahidlərindən biri də erməni xalqının özü olub. İrəvan sammiti, orada erməni baş nazirə görüşə görə rədd cavabı verilməsi, ardınca Moskva dövrə Rusiya prezidentinin dərhal bu ölkəyə rəsmi səfərə gedən Azərbaycan Prezidentini qəbul etməsi, "Valday" klubunda ölkə başçılarımızın görüşü ermənilərin bir çox həqiqətlərə, ölkəmizin nüfuzunun müqaisə olunmayacaq dərəcədə daha yüksək olmasına, Ermənistanın, şəxsən baş nazir Nikol Paşinyanın tükəndiyinə şahid olmaları üçün yeterlidir.

Bu qısqançlıq, bu paxıllıq xislətinə sadıq qalan erməni xislətinin təxribatlar törətməyə əl atacağı da məntiqlidir. Çünki məğlubiyyətini tam şəkildə başa düşən, çarəsizliyini anlayan xəyanətkar bir toplumun təxribata əl atmaqdan başqa, əlindən heç nə gələ bilməz. Daha dəqiq desək, erməni təxribatı məğlubiyyətin, gücsüzlüyün, çarəsizliyin təzahürüdür. Əlindən yalnız təxribat, təcavüz, terrorçuluq kimi bəd əməllər gələnlərə isə, "dur" deməyin çoxdan vaxtı çatıb.

İnam HACIYEV

BSU-da tələbələrle görüş keçirilib

Bakı Slavyan Universitetinin rektoru, professor Nurlana Əliyeva 2019-2020-ci tədris ilində I tədris ilinə qəbul olunmuş tələbələrle görüşüb. Görüşdə BSU-nun Elmi işlər üzrə prorektoru, professor Rafiq Novruzov, Tədris işləri üzrə prorektoru, professor Telman Cəfərov, Ümumi işlər üzrə prorektoru Əbdül Xəlqov, fakültə dekanları, dekan müavinləri, tyutorlar, tələbə ictimai təşkilatlarının fəal üzvləri iştirak ediblər.

BSU-nun rektoru Nurlana Əliyeva tədbiri giriş sözü ilə açaraq, iştirakçıları salamlayıb və onları 5 Oktyabr-Beynəlxalq Müəllimlər Günü münasibətilə təbrik edib, uğurlar arzulayıb. Rektor qeyd edib ki, bugünkü görüş hamımız üçün çox faydalıdır. Peşə-ixtisas seçimi hər bir insanın həyatında mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Düngün peşə-ixtisas seçimi insanın gələcək karyerasının təmin edilməsi üçün başlıca amildir. Ali təhsil almaq üçün BSU-nu seçən gənclər slavyan xalqlarının dilini, ədəbiyyatını, mədəniyyətini öyrənəcəklər. Universitetdə 60-dan

çox elmlər doktoru, professor, 270-dən çox fəlsəfə doktoru sizin təhsilinizlə məşğul olacaq. Biz sizin keyfiyyətli təhsil almağınız üçün hər cür şərait yaradıırıq. Siz tədris prosesində aldığınız biliklərlə kifayətlənməməli, yüksək səviyyəli mütəxəssis kimi yetişmək üçün daim oxumalı, mütaliə etməli, öz üzərinizdə əzmlə çalışmalı, bilik və bacarıqlarınızı artırmalı, həqiqətsevər və ədalətli vətəndaş kimi formalaşmalısınız.

Rektor çıxışında vurğulayıb ki, Azərbaycan dövlət müstəqilliyinin 28-ci ilini yaşayır. Azadlıq, müstəqillik hər bir xalq, millət üçün böyük nemətdir. Bu gün dünyamız sürətlə qloballaşır, dəyişir. Biz nəmər, məkrli və mənfur qonşularımız tərəfindən hərbi münaqişəyə cəlb edilmişik. 1988-ci ildən başlayaraq, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyununda Azərbaycanda yenidən hakimiyyətə gəlişinə kimi ermənilərin yalan təbliğatı bütün dünyanı bürümüşdü. Yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin həyat təcrübəsi, böyük idarəçilik bacarığı, müdrük və uzaqgörən siyasəti ermənilərin bu yalan

təbliğatının qarşısını aldı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu daxili və xarici siyasəti nəticəsində, ölkəmiz sürətlə inkişaf edir, müasirləşir, yeniləşir, beynəlxalq siyasi nüfuzu yüksəlir. Azərbaycan iqtisadi və siyasi cəhətdən tam müstəqildir.

Sonda tələbə-gənclər adından çıxış edən Pedaqoji fakültənin I tədris ili tələbəsi Rəfiqə Nəcəfova yüksək səviyyədə təhsil almaq üçün səy göstərəcəklərini və universitetin rəhbərliyinin etimadını doğruldacaqlarını bildirib.

ZÜMRÜD

PREZİDENTİN CAVABI, PAŞINYANIN VƏ ONUN AZƏRBAYCAN UZANTILARININ NOKAUTU

Bu gün Azərbaycanı, elə bir döndən keçir ki, dövlətçiliyinə zərbə vurmağa, xalqımızın iradəsini qırmağa, dünyada gözdən salmağa çalışan qüvvələr hər gün hücumlar edirlər. Dağlıq Qarabağda silahlər susmur, atəşkəs hər gün pozulur. Virtual aləmdə də, informasiya müharibəsi cəbhəsində də anti-Azərbaycan mərkəzlərinin təxribatları, uydurmaları və dezinformasiyaları ara vermir.

Avropa Liqasının qrup mərhələsində keçirilən "Düdelanj" - "Qarabağ" matçında qondarma Dağlıq Qarabağ rejiminin bayrağının dronla meydanın ortasına gətirilməsi Azərbaycanda Müsavat başqanlığına namizəd Tofiq Yaqublunun Paşinyanı dünyanın ən demokratik lider elan etməsi ilə eyni dərəcədə xəyanət əməli kimi dəyərləndirildi. T.Yaqublu deyir ki, Paşinyan dünyanın bu dəqiqə ən parlaq demokratlarından biri, sürətli islahatlar aparan, iqtisadi-siyasi, ölkəsində cürbəcür islahatlara nail olan və dünyanın ən ali, mötəbər məclislərində çıxış edən, mötəbər rəhbərlərlə görüşən adamdır...

Sırr deyil ki, hər gün "Azərbaycan saati", "Osmanqızı", "Azad söz" "youtube" kanallarında canlı yayıma çıxıb Paşinyan haqqında yarım saat çıxış edən Ə.Kərimli, G.Hacıbəyli, C.Həsənlı də T.Yaqublu kimi Ermənistanın baş nazirinin mətbuat katibi tək, onun bəy terifi ilə məşğul olurlar. Bir zamanlar Ruslan Bəşirli adlı genci ermənilərlə görüşə göndərən, Qarabağı 2000 dollara satdıran Ə.Kərimli bu gün Paşinyanın trolu kimi onun təbliğatını aparır, Azərbaycan ictimai rəyində "Paşinyan adlı demokratik lider" obrazı yaratmağa çalışır.

Mən onları qınamıram. Çünki, Ə.Kərimli həmin adamdır ki, Şəhidlər Xiyabanında aksiya keçirir, 20 Yanvar faciəsi gününü siyasi

şouya çevirir. "Azərbaycan saati"nin rəhbəri Q.Zahid isə, həmin trolur ki, 26 fevral Xocalı soyqırımını günü "3 Palma" saunasında eyş-işrət məclisi qurmuşdu. Məhz onların təsirinin nəticəsidir və verdikləri tezislərin istiqamətləridir ki, T.Yaqublu bu gün Dağlıq Qarabağ münaqişəsində ermənilərin mövqeyini müdafiə edir.

S.Osmanqızı, G.Hacıbəyli, C.Həsənlı, Q.İbadoğlu kimilər də erməni əsilli Ramiz Barseqyanın süfrəsindən qidalanıb erməniləşir və "Dağlıq Qarabağda ermənilər qəbirləri dağıtmayıblar" deyən Orduxan Teymurxanın uzun saçlarına siqal çəkirlər.

Ə.Kərimli və onun trol komandası Paşinyanın BMT-dəki çıxışı haqqında elə sevinclə danışdırlar ki, sanki ataları onlara "pultlu oyuncaq" alıb. Simasızlaşmış və mənəvi deqradasiyaya uğramış formada Azərbaycan hakimiyyətini, dövlətini və xalqını alçaldıb, erməniləri və onların baş nazirini nü-

munə olaraq göstərən kərimlilər, hacibəyllilər, yaqublular, osmanqızılar, qənimətlər ölkə Prezidentinə belə söz atmaqdan zövq alırdılar. Lakin bu, həmin Prezidentdir ki, onun formalaşdırdığı hüquqi və demokratik ölkənin azad mühitindən istifadə edib, Əli Kərimli kimilər ağına deyil, ağızlarına gələni danışirlər. Bu, həmin Prezidentdir ki, Əli Kərimli kimilərə sərbəst topaşmaq azadlığını tanıyır və onlara şərait yaradır. Bu, eyni zamanda, həmin Prezidentdir ki, Valday müzakirələrində Paşinyana verdiyi cavabla, nəinki Ermənistanın baş nazirini, hətta onun Azərbaycan uzantılarını və onların maliyyə qaynağı olan erməni lobbisini belə nokaut salır.

"QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR VƏ NİDA İŞARƏSİ" bəyanatı və "Qarabağ"ın 4-1 hesablı qələbəsi Paşinyan və onun Azərbaycan uzantılarının son 4 ay ərzində apardıqları anti-Azərbaycan təbliğatının, təxribatının üzərindən qalın xətt çəkdi və onu iflasa uğratdı.

Bir anlıq düşünün ki, Ermənistan və Paşinyana hər gün mədhiyyələr deyən Ə.Kərimli və onun trol komandası hakimiyyətə gəlsə, Azərbaycanın perspektivi necə olar? Həqiqətənmə, Azərbaycan bugünkü kimi güclü, demokratik və

suveren olar bilər? Xeyr, bu gün müxalifətdə ola-ola xalqın və dövlətin milli maraqlarını satışa çıxaran Ə.Kərimli kimilərin hakimiyyətə yiyələnməsi ölkəmizin 1992-ci ilin vəziyyətinə qayıtmasına gətirib çıxarar. Lökbatanda 1000 adamı bir yere toplaya bilməyəcəyini anlayıb, mitinq keçirməkdən qorxan Ə.Kərimli Qarabağın azad olunması və xalqımızın maraqlarının qorunması üçün iradə ortaya qoya bilərmi? Xeyr heç bir zaman. 1992-1993-cü illərin xatirələri hələ də yaşayır...

Yaxın bir dostumuzun çox yaxşı fikirləri var. Onun müəlliflik hüquqlarını pozmaq istəməzdim, amma yeri gəldiyi üçün, demək istəyirəm. Dövlət bir atadır. Atamızı sevməyimiz onun maddi imkanı ilə ölçülmür. Atamız bir gün imkanlı, bir gün imkansız olar. Lakin biz buna görə sevmirik atamızı. Atamızı, məhz bizi qoruduğu üçün, yetişdirdiyi üçün sevirik. O, bizi qorudu və yetişdirdi. İndi isə, atamızı qorumaq bizim borcumuzdur. Dövlətimizi qoruyaq, Vətənimizi sevek...

Ramil Vəlibəyov,
YAP Nizami RT GB
sədrinin müavini,
siyasi elmlər üzrə fəlsəfə
doktoru

Türkiyədən avropalı "mühacirlərə" sərt təpki

"Qarabağ" FK-ya qarşı Orduxan Teymurxan xəyanəti

Milli qürurumuz olan "Qarabağ" komandasının oyununda ermənilər təxribat yaratdılar. Qarşılaşmanın otuzuncu dəqiqəsində Michelin rəqib komandanın qapısına vurduğu ikinci qoldan sonra ermənilər dronla qondarma "DQR"-in bayrağını gətiriblər stadiona və bu da, azarkeşlərimizin, haqlı olaraq, hiddətinə səbəb olub.

Önemli olan həmin təxribatın baş verməsidir və artıq bu təxribatı törədənlər də bellidir. "First Armenian Front" adlanan bu Fan klubun üzvlərinin cəzalandırılması lazımdır. Heç kəsə sırr deyil ki, artıq idman və mədəniyyət tədbirləri informasiya savaşının əsas tərkib hissəsidir və həmin informasiya müharibəsində kimin daha çox səsi çıxırsa, o da qalib kimi görünür. Azərbaycandan artıq

etiraz məktubları göndərilir, sosial mediada bu məsələ ciddi şəkildə müzakirə olunur.

Amma mənə maraqlı gələn odur ki, bu gün Avropada oturub, bütün günü ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyalarında birəbir iştirak edən, siyasi mübarizəni çox vaxt milli maraqlara zidd formada davam etdirən radikal müxalifətin, eləcə də, erməni lobbisinin kurasiyasında olan və xaricdəki antimilli qüvvələrin oyuncağına çevrilən bloggerlərin yalançı hüquq müdafiəçilərinin dünəndən niyə səsləri çıxmır? Nədən qorxurlar? Kimdən qorxurlar? Bəs ölkənin aparıcı dövlət xadimlərinə qarşı həqarətli davrananlar haradaydılar? Qorxurlar ki, birdən ermənilərə etiraz edəndə, Avropaya hansı yollarla gəldikləri üzə çıxar? Ağzının suyunu axıda-axıda, guya Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı mübarizə apardığını iddia edən Məhəmməd Mirzəli, qorxunuz? Bəs qorxunuz nədəndir?! Ermənipərəst fondlar verdikləri pulu kəsəcəklər, hə? Niyə bir aksiya keçirmirsiniz? Nədir sizə mane olan səbəblər? Həbib Müntəzir, heç qardaşın üçün çətinidir? Yuxarı tükürürsən biğdir, aşağısı da saqqal... Oturub hər əmrə müntəzir Qumdan fətvə gözləyir. Amma inanmıram onun etirazına kimsə "hə" desin. Özü də indiki şəraitdə heç etiraz etməyi belə düşünmür onsuz da. O boyda "Meydan" TV əlinə keçib Emin Millidən sonra...

Emin demişkən, bir Emin də var. RATİ

sədri Emin. Bakıdan qadın qiyafəsində qaçırmışdılar, indi abır-həyəyla bir küncdə oturub, ona qarşı real faktları ortaya qoyanlara qarşı dodaq büzür, Ermənistan nümayəndəsi danışanda isə, ürəyi yerindən çıxacaqmış kimi döyünür. Vəfalıdır da, amma gerek ər evinə gedəndə, ata evini də unutmayasan! Nə olar, ər çörəyi şirin olar deyiblər! Xüləsə, Avropada oturub bütün günü "yutube"də canlı yayın edən söyüs maşınları heç nə edən deyillər. Onların bunu etməyə nə milli heysiyyətləri, nə də təpərləri çatır. Hərənin, rus demişkən, bir "qrex"i var, ona görə...

Oktay Hacimusali

P.S. Yeri gəlmişkən, deyilənə görə, dron məsələsində Orduxan Teymurxanın stadionun ortasında meymunluq etməsinin özü də bir ssenariymiş... Erməni dayı və əmilərinin ssenarisi...

Hüquq sistemi, bütövlükdə, sistemə münasibətdə irəli sürülən tələblərə cavab verir. Bu, hüquq normaları elementləri, institutlarda birləşmiş normalar, hüququn müəyyən sahəsinin institutları, ayrı-ayrı hüquq sahələri arasında mürəkkəb qarşılıqlı əlaqələrlə təsdiq olunur. Hüquq sisteminin müstəqil elementlərinin fərqləndirilməsi təsadüfi deyildir. Belə ki, o, ictimai həyatın müxtəlif sahələrindəki münasibətlərin xüsusiyyətləri ilə şərtləndirilir. Düzgün qurulmuş hüquq sistemi real, faktiki mövcud olan ictimai münasibətlər bölgüsünə uyğun gəlməlidir.

İnsan hüquq və azadlıqlarını özündə ehtiva etməklə, hüquq onların çərçivəsini müəyyənləşdirir və bir növ həm də insanın üzərinə müəyyən öhdəliklər qoyur. Deməli, qəti olaraq belə nəticəyə gələ bilərik ki, insan-cəmiyyət-dövlət münasibətlərində subyektlərdən birinin üstünlüyü müşahidə olunmur. Hüquq bir növ insan, cəmiyyət və dövlət arasında balans təmin edir ki, bu da, cəmiyyətin stabilliyini və inkişafını şərtləndirir. Hüquq və azadlıqların məhdudlaşdırılması qarşıya qoyulan məqsədlərə çatdırılmasının bir vasitəsi kimi nəzərdən keçirilir.

İnsan hüquqları institutunun genezisini təhlil edərkən, hər şeydən öncə vurğulamaq lazımdır ki, anlayış olaraq "insan hüquqları" simvolik qəbul olunmamalıdır. İnsan hüquqları anlayışının çəkisi özünü bütün hüquq müstəvisinə təsiretmə gücündə olması ilə bürüzə verir. Əksər hüquq sahələri insan hüquqları istiqamətinin ciddi təsiri altında formalaşmış və inkişaf etmişdir. Bu baxımdan, insan hüquqları sahəsi olduqca əhəmiyyətli bir sahədir.

D.Qəmbərov yazır: Tarixin istənilən mərhələsində dövlət və şəxsiyyətin qarşılıqlı münasibətlərinin optimal modelinin axtarılıb-tapılması öz mürəkkəbliyi ilə seçilmişdir. Bu modellər, başlıca olaraq, cəmiyyətin xarakterindən, mülkiyyət formasından, demokratiyadan, iqtisadi inkişaf səviyyə-

keçirilməsi müşahidə olunmaqdadır. Artıq şübhə doğurmur ki, insan hüquqları probleminin sərhədləri və milliyeti yoxdur. İnsan hüquqlarının qəbul olunması, gözlənilməsi və müdafiə olunması, artıq bu və ya digər dövlətin deyil, bütün bəşəriyyətin problemi kimi etiraf edilməkdədir. İnsan hüquqları problemi, artıq çoxdan beynəlxalq tənzimlənmənin obyektinə çevrilmişdir. Beləliklə, insan hüquqları istənilən cəmiyyətin mənavi fundamentini təşkil edən bir materiyaya çevrilmişdir. Bu baxımdan, müasir mərhələdə insan hüquqları probleminin, getdikcə daha aktiv şəkildə tədqiq edilməsi təsadüfi deyildir."

Hər şeydən öncə, qeyd etmək lazımdır ki, insan və vətəndaş hüquqları sosial-tarixi bir fenomen-dir. Onun sosial dəyərinin dərk edilməsini bəşər tarixi də uzun zaman tələb etmişdir. İnsan hüquqları cəmiyyət üzvlərinin qarşılıqlı fəaliyyətlərinin normativ forması rolunda çıxış etməklə, insanlar arasında əlaqələri tənzimləyir, insan arasında münasibətləri tənzimləyir və dövlət-vətəndaş münasibətlərini reqlamentləşdirir. Bir sözlə, insan hüquqları cəmiyyətin və dövlətin normal funksiyası göstərməsinin əsasən təşkil edir. Yaşamaq hüququ, şəxsiyyətin toxunulmazlığı, vicdan, fikir, düşüncə azadlığı, siyasi proseslərdə iştirak hüquqları və s. müasir sivil cəmiyyətlərdə insanların həyatlarının

siyalarının meydana gəlməsini böyük təkan vermişlər. Belə ki, məhz antik fikirlər əsasında orta əsrlərdə insanın təbii hüquqları haqqında xristian mütəfəkkirlərinin baxışları formalaşmışdır. Belə mütəfəkkirlərdən Akvinalı Fomanı, xüsusi olaraq, qeyd etmək lazımdır. Akvinalı Fomanın fikrincə, təbii hüquq dünyanı idarə edən ədəbi ilahi hüququn təəcəssümüdür. Həmin dövrdə insan hüquqları məsələsi, artıq kifayət qədər fəal müzakirələrin obyektinə çevrilmişdir. Belə ki, feodal quruluşunun tənqidi, insan hüquqları və azadlıqları haqqında yeni konsepsiyaların əsaslandırılması, fərdlə dövlət arasındakı münasibətlərdə hüququn həlledici olmasının zəruriliyi haqqında ideyalar öz əksini H.Qrotsiya, C.Lokk, Ş.Monteskyö, İ.Kant və s. kimi dövrünün görkəmli mütəfəkkirləri tərəfindən işlənib-hazırlanmış insan hüquqlarının yeni rəşionalist nəzəriyyəsinə tapmışdır. Bu nəzəriyyə yeni hüquq dünyagörüşünün formalaşmasına, burjuva inqilabının ideoloji hazırlanmasına və onun nəticələrinin hüquqi cəhətdən təsbit olunmasına əhəmiyyətli töhfə vermişdir. XVII-XVIII əsrlərdə H.Qrotsiyanın adı ilə bağlı plan - təbii hüquq məktəbi meydana gəlmişdir. Qrotsiya insanların təbii hüquqlarının və müəyyənləşdirilmiş hüquqlarının fərqləndirirdi. Diqqət yetirsək, görərik ki, H.Qrotsiya antik ənənələri davam etdirərək, hüquq

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığın artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

İnsan haqlarının hüquq sistemində yeri

sindən, mədəniyyətdən və digər obyektiv amillərdən asılı olmuşdur.

Təbii ki, burada hakimiyyətin, qanunların və hakim sinfin təsirini də diqqətdən kənar qoymaq olmaz. Hətta bir çox hallarda, bu amillər daha həlledici rol oynayırlar. Demək olar ki, bütün cəmiyyətlərdə əsas çətinlik insanların fəaliyyət azadlıqları və ya sərbəstlikləri ilə bağlı olmuşdur və olur. Belə ki, insanların öz potensiallarını maneəsiz inkişaf etdirmək imkanlarının olduğu sistemin və ya quruluşun qurulması kifayət qədər mürəkkəb məsələdir. Digər tərəfdən istər, insanlar bir araya gətirəcək ümumdövlət məqsədinin formalaşdırılması da müəyyən çətinliklərlə bağlı olur. Qeyd etdiklərimiz bir daha bu sahədə araşdırmaların aparılmasının aktualığı üçün sübut edir.

Təsadüfi deyildir ki, bu gün yüksək inkişaf səviyyəsinə çatmış ölkələr və xalqlar, dünya birliyi insan hüquqlarını və onların qorunmasını universal ideal kimi nəzərdən keçirirlər. Belə ki, davamlı inkişafın və cəmiyyətin sabitliyinin əsasını, məhz insan hüquq və azadlıqlarının qorunması təşkil etdiyi üçün düşünüləməkdədir. Hazırda bütün dünyada insan hüquqlarının ən ali dəyər kimi nəzərdən

qurulmasının zəruri şərti rolunda çıxış edir. Bu hüquqlar, birmənalı tərzdə qəbul olunmalı və onun qorunmasının qarantı rolunda dövlətin özü çıxış etməlidir.

İnsan hüquqları probleminə diqqətin yetirilməsi tarixi kifayət qədər qədimdir, insan hüquqlarının formalaşması və inkişafı müxtəlif dövrlərdə müşahidə olunmuş, formal bərabərliklə qırılmaz şəkildə bağlıdır. Bu isə, o deməkdir ki, insan hüquqlarına dair ideyaların kökü antik dövrlərə gedib çıxır. Təbii hüquqlar nəzəriyyəsinə istinadən, qeyd edilir ki, insan hüquqları, hətta dövlətdən əvvəl mövcud olmuşdur.

Nəzəriyyədə, həmçinin, diqqətə çatdırılır ki, insan insan olduğuna görə, məhz hüquqlara malikdir. Dövlət bu hüquqları yaratmış, sadəcə, onları müəyyən edir və qorunmasına təminat verir.

D.Qəmbərov göstərir ki, tarixə nəzər salsaq, əmin olarıq ki, hələ dini təsəvvürdə belə insan hüquqları ideyalarına rast gəlmək mümkün idi. Platon və Aristotel ədalət və təbii hüquq problemlərinə dair öz fikirlərini və yanaşmalarını ortaya qoymurlar. Məhz Aristotelin və antik dövrün digər filosoflarının təbii və şərti insan hüquqları haqqındakı təsəvvürləri tarixin sonrakı dövrlərinin təbii-hüquqi konsepsiyalarının meydana gəlməsini böyük təkan vermişlər. Belə ki, məhz antik fikirlər əsasında orta əsrlərdə insanın təbii hüquqları haqqında xristian mütəfəkkirlərinin baxışları formalaşmışdır. Belə mütəfəkkirlərdən Akvinalı Fomanı, xüsusi olaraq, qeyd etmək lazımdır. Akvinalı Fomanın fikrincə, təbii hüquq dünyanı idarə edən ədəbi ilahi hüququn təəcəssümüdür. Həmin dövrdə insan hüquqları məsələsi, artıq kifayət qədər fəal müzakirələrin obyektinə çevrilmişdir. Belə ki, feodal quruluşunun tənqidi, insan hüquqları və azadlıqları haqqında yeni konsepsiyaların əsaslandırılması, fərdlə dövlət arasındakı münasibətlərdə hüququn həlledici olmasının zəruriliyi haqqında ideyalar öz əksini H.Qrotsiya, C.Lokk, Ş.Monteskyö, İ.Kant və s. kimi dövrünün görkəmli mütəfəkkirləri tərəfindən işlənib-hazırlanmış insan hüquqlarının yeni rəşionalist nəzəriyyəsinə tapmışdır. Bu nəzəriyyə yeni hüquq dünyagörüşünün formalaşmasına, burjuva inqilabının ideoloji hazırlanmasına və onun nəticələrinin hüquqi cəhətdən təsbit olunmasına əhəmiyyətli töhfə vermişdir. XVII-XVIII əsrlərdə H.Qrotsiyanın adı ilə bağlı plan - təbii hüquq məktəbi meydana gəlmişdir. Qrotsiya insanların təbii hüquqlarının və müəyyənləşdirilmiş hüquqlarının fərqləndirirdi. Diqqət yetirsək, görərik ki, H.Qrotsiya antik ənənələri davam etdirərək, hüquq

və ədalət anlayışlarını eyniləşdirir. Belə ki, o, qeyd edirdi: "Hüquq ədalətlə ziddiyyət təşkil etməyən, ədalətlə ziddiyyət təşkil edən isə, idraka malik olan varlıqların təbiətinə ziddi olanlardır".

Tomas Hobbs da təbii hüquq nəzəriyyəsinin məşhur yaradıcılardan biri olmuşdur. Hobbsun yanaşmalarının səciyyəvi xüsusiyyəti ondan ibarət olmuşdur ki, o, təbii hüquq haqqında öz fikirlərini insanın təbiətinin və ehtiraslarının öyrənilməsi üzərində formalaşdırmışdır. Qeyd edək ki, Hobbsun insan ehtirasları haqqında fikirləri kifayət qədər pressimistliyi ilə seçilir. Belə ki, onun fikrincə: "İnsanlara rəqabət, inamsızlıq, şöhrətpərəstlik xasdır. Təbii hüquq hər bir insanın təbiətini qorumaq üçün öz gücünü, bildiyi kimi istifadə etmək azadlığıdır". Burada insanın şəxsi həyatı nəzərdə tutulur. Yeni Hobbs hesab edir ki, insan öz həyatını qorumaq üçün özünün düzgün bildiyi addımları sərbəst atır və bu, onun təbii hüququdur. Azadlıq isə, öz-özlüyündə bu addımların atılması üçün xarici maneələrin olmamasından ibarət olur. İnsan nəyi faydalı hesab edirsə, onu edir. Əgər təbii hüquq hər kəsin azadlıq hökmdarıdırsa, təbii qanunlar digərlərinə düşüncə ilə tətbiq olunandır. Başqa sözlə, hüquq və qanun (Jus və Lex) səlahiyyət və öhtəlik kimi çıxış edir. Bu qeyd etdiklərimiz, T.Hobbs tərəfindən formalaşdırılmış təbii qanunların mənasında ifadə olunmuşdur. T.Hobbsun fikirləri də təbii hüquq nəzəriyyəsinin sonrakı inkişafı üçün ciddi təkanverici amil rolunda çıxış etmişdir. Ümumiyyətlə, qeyd edək ki, təbii hüquq nəzəriyyəsinin tərəfdarları hüququn mənbəyinin Allahda axtarılmasını düzgün hesab edirdilər.

C.Lokkun konsepsiyası təbii hüquq nəzəriyyəsinin məzmunu və metodologiyası sahəsində siyasi-hüquqi ideologiyanın inkişafını müşayiət edən fikirlərin yekununu ümumiləndirmişdir. C.Lokk özünün "İdarəetmə haqqında iki traktat" əsərində öz təbii hüquq konsepsiyasını nəzərə çatdırır. Təbii-hüquq məktəbinin digər nəzəriyyəçilər kimi C.Lokk da təbii vəziyyət haqqında təsəvvürlərdən çıxış edir.

Bununla yanaşı, C.Lokkun yanaşmaları özünün bir sıra səciyyəvi xüsusiyyətləri ilə digər mütəfəkkirlərin fikirlərindən fərqlənirdi. Məsələn, belə xüsusiyyətlərdən biri, ondan ibarət idi ki, o, insanın hüquq və azadlıqların ideyasını dövlətəqədərki vəziyyətdə əsaslandırır. C.Lokkun fikrincə, təbii

vəziyyət dedikdə, insanın fəaliyyətinə və öz əmlakını və şəxsiyyətini idarə etməyə münasibətdə tam sərbəstlik vəziyyəti başa düşülür. Bundan başqa, bütün hakimiyyətin və hüquqların qarşılıqlı olduğu, heç kimin heç kəmdən artığı malik olmadığı bərabərlik vəziyyəti də C.Lokk tərəfindən təbii vəziyyət kimi təqdim olunur."

Təbii hüquqlara, kifayət qədər geniş mənada, izah edilən mülkiyyət aid olunurdu. Mülkiyyət dedikdə, individual hüquq, sərbəst fəaliyyət hüququ, öz əməyinə və nəticələrinə aid hüquq və s. nəzərdə tutulurdu. C.Lokk izah edirdi ki, təbii vəziyyətdə hamı azad, bərabərdir və mülkiyyətə sahibdir. Bu, əsasən, sülh və xeyirxahlıq vəziyyətidir. C.Lokk fikirlərini inkişaf etdirərək, əsaslandırır ki, təbiətin qanunu sülh və təhlükəsizlik tələb edir. Lakin bütün qanunların zəmanətə ehtiyacı vardır. Sülh və təhlükəsizliyi tələb edən təbiət qanunu, kimsənin onu qorumaq üçün hakimiyyətə malik olmadığı halda, mənasız və ya əhəmiyyətsiz olardı. Çünki belə hakimiyyət olduğu təqdirdə, qanunları pozanların qarşısını almaq mümkün olur.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

İsmayıllıda gənc müəllimlərlə görüş keçirilib

YAP İsmayıllı rayon təşkilatı, İsmayıllı rayon icra hakimiyyəti, İsmayıllı Təhsil Şöbəsi və rayon gənclər idman idarəsi ilə birgə Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin təşkil etdiyi müsabiqə-müsahibə mərhələsindən müvəffəqiyyətlə keçib rayonun ümumtəhsil məktəblərinə təyinat almış gənc müəllimlərlə görüş keçirilib.

YAP İsmayıllı rayon təşkilatının sədri Sevil Əhmədova gənc kadrları salamlayaraq, işə qəbulolma münasibətləri ilə onları təbrik edib. Müəllimlik peşəsinin müqəddəsliyi və ucalığı barədə fikirlərini çatdırıb. Müəllim adını yüksəltmək, bu adı şərəflə daşımaq üçün tövsiyələrini verib. Nətiq qeyd edib ki, bu gün Ümummilli Lider Heydər Əliyev ənənələri uğurla davam etdirilir: "Həm onların peşə bayramları günündə, həm də yeni dərs ilinin başlanması münasibətilə müəllimlər dövlətin yüksək qayğısını görürlər. Prezident İlham Əliyevin təhsilin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı, onu təsdiqləyir ki, bu mühüm amil son dövrlərdə dövlət siyasətinin mühüm prinsipləri sırasına daxil edilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun təhsilin inkişafına verdiyi dəstək işə, öz əhəmiyyəti ilə seçilmişdir.

Gənc müəllimlərə dövlət qayğısından danışan RTŞ-nin müdiri Rəsim Orucov yeni təyinat almış müəllimlərin müsabiqədə yüksək bal toplamasını müsbət hal kimi dəyərləndirib. İsmayıllı təhsilinin ildən-ilə artan uğurlarına əmək fəaliyyətinə yenidən başlayan müəllimlərin də töhfə verəcəklərinə əmin olduğunu bildirib.

Tədbirdə çıxış edən YAP İsmayıllı rayon təşkilatının aparat rəhbəri Anar Nəbiyev, İsmayıllı Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi, YAP İsmayıllı rayon təşkilatının sədr müavini Taleh Salehov, İsmayıllı rayon icra hakimiyyətinin məsul işçisi Namiq Kərimov Azərbaycanda yeni gənc nəslin yetişməsi və tərbiyə olunmasında təhsilin əhəmiyyətindən, Yeni Azərbaycan Partiyasının cəmiyyətdə rolunun artması fonunda müəllimlərin partiyanın ictimai-siyasi həyatındakı rolundan danışdı. Tədbirin sonunda "Könüllülük fəaliyyəti" nə qoşulmuş bir qrup gənclərə sertifikatlar təqdim edildi.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

ELAN

Abşeron rayon Masazır bələdiyyəsinin 27.01.2006-cı il tarixli Cavadov Zaur Hüseyn oğlunun adına verilmiş JN-0088 kod 30800096 sayılı torpağa mülkiyyət hüququna dair Dövlət aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Məktəbəqədər təhsil fakültəsinin IV kurs tələbəsi İbrahimova Aylin Faiq qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

5 oktyabr

Yeni Azərbaycan Partiyası uğurlar partiyasıdır

YAP Pirallahı rayon təşkilatının ilk partiya təşkilatı sədrələrinin müşavirəsi keçirilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının ilk partiya təşkilatı sədrələrinin müşavirəsi keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri Hikmət Şikarov açaraq, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin nurlu ideyalarının mükəmməl daşıyıcısı olan Yeni Azərbaycan Partiyasının müstəqil Azərbaycan tarixində bugünkü yeri və rolundan danışdı. "Partiyamız Heydər Əliyev ideyalarına əsaslanır, Heydər Əliyevdə əks olunan mənəvi gücü cəmiyyətimizə transfer edir" deyə bildirdən nətiq, əlavə edib ki, ümumiyyətlə, YAP uğurlar partiyasıdır və ötən 26 il ərzində, üzərinə düşən vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gəlib.

Hikmət Şikarov daha sonra cari ilin dekabr ayında ölkəmizdə növbəti bələdiyyə seçkilərinin keçiriləcəyini deyərək partiyamızın bu siyasi kampaniyaya ciddi şəkildə hazırlaşdığını diqqətə çatdırıb. YAP Pirallahı rayon təşkilatının inzibati binasında seçki qarargahının yaradıldığını və bu işlərdə ilk partiya təşkilatlarının

səfərbər olunmasının vacibliyini bildirib. YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri seçki məntəqələrində məşvərətçi və müşahidəçilərin seçilməsi istiqamətində işlərə başlanıldığını, həmçinin, namizədlərin müəyyən olunmasında partiya sıralarında xüsusi fəallıq göstərən gənclərə üstünlük verəcəyini vurğulayıb.

YAP Pirallahı rayon təşkilatı aparatının məsləhətçisi, sosial şəbəkələrlə işin əlaqələndiricisi Vüqar Nəsirov isə çıxışında bildirib ki, bu gün sosial şəbəkələrin imkanlarından düzgün olmayan şəkildə istifadə edilir. Belə ki, müxalifətin əsas məqsədi cəmiyyətdə qarışıqlıq yaratmaq və Azərbaycandakı sabitliyi pozmaqdır. Qeyd olunub ki, onların arxasında bəzi xarici dairələr dayanır və həmin insanları maliyyələşdirənlər sırasında erməni lobbisi xüsusi yer tutur. Həmçinin, bildirilib ki, partiya fəallarının üzərinə düşən vəzifə işə, bu cür antimillilə ünsürlərlə sosial şəbəkələrdə mübarizə aparmaqdır.

İclasın sonunda Yeni Azərbaycan Partiyası sıralarına yeni qəbul olunmuş üzvlərə partiyanın üzvlük vəsiqələri təqdim edildi.

Rövşən RƏSULOĞ

"ASAN xidmət"ə 33 milyonuncu müraciət qeydə alınıb

"ASAN xidmət"ə 33 milyonuncu vətəndaş müraciəti qeydə alınıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu müraciət 2 saylı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzinə Rəşad Abdullayev tərəfindən edildi. O, Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən notariat xidmətindən yararlanıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin əməkdaşı Sona Tağıyeva bildirib ki, ümumilikdə, gün ərzində "ASAN xidmət" mərkəzlərinə 25 mindən çox müraciət daxil olur. Bu, vətəndaşlarımızın "ASAN xidmət" mərkəzlərinə olan etimadının göstəricisidir. Hazırda 15 "ASAN xidmət" mərkəzi fəaliyyət göstərir. Onlardan 5-i paytaxt Bakı şəhərində olmaqla, digərləri Sumqayıt, Gəncə, Sabirabad, Bərdə, Qəbələ, Masallı, Quba, Mingəçevir, İmişli və Şəkiddir. Bundan başqa, regionlarda 10 Səyyar "ASAN xidmət" avtobusu və Səyyar ASAN qatar vasitəsilə vətəndaşlara səyyar formada xidmətlər göstərilir.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavirləri:

Valeh Məhərrəmli

Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİNFÖRM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600